

SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ KÉPES HETILAP.

Kiadó-hivatal:
Kálvintér (előbb szénatér) 5-ik szám, I. emelet.

Ide intézendő minden a lap anyagi részét
illető közlemény.

Előfizetési árak:

Egész évre..... 4 frt.
Fél évre..... 2 „
Negyed évre..... 1 „

A CSALÁD LAPJA megjelen:

minden vasárnap.

Felelős szerkesztő:

NÉMETH BÉLA.

Szerkesztőség:

Kálvintér (előbb szénatér) 5-ik szám, I. emelet.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Közlésre szánt kéziratoknál kérjük a papir-
nak csak egy oldalára írni!

A leveleket kérjük bérmentesíteni!

Kéziratok visszaküldésére nem vállalkozhatunk, azonban
közlésre el nem fogadott kéziratok kívánatra két héttig
visszaadtnak.

Az Isten haragja.

Elbeszélés. Irta Németh Béla.

(Folytatás.)

Az az idő, míg a templomtól a Juliskákéi kicsi házáig értek, épen elég volt a fiatal Dengnek, hogy a leány fejét teljesen elszédítse.

Nem volt valami nehéz dolog; a fiatal Dengnek nagy gyakorlata volt már benne.

Édes, lágy hangon elsusogni cifra, virágos kifejezéseket, melyek itt-ott olvasott regényekből ragadtak meg a fejében; hogy az első pillanat óta, ahogy őt meglátta, mekkora szerelem lángol a szívében; hogy milyen nagyon epedve várta ezt a pillanatot, hogy egyszer már szólhasson is, hogy oda tehesse a szívéét Juliska lábai elé; hogy már most az ő „űdve és kárhozata“ Juliska kezében van, minden attól függ, elfogadja-e Juliska az ő szerelmét, vagy visszatuasítja; azért is hát legyen könyörületes, s szeresse őt legalább csak egy nagyon piczikét stb. Mindezeket olyan szépen el tudta mondani a fiatal Deng, még csak meg sem akadt egyszer sem. Egészen belé volt már szokva ebbe a helyzetbe, úgy, hogy összehasonlítva azt a tömérdek szerelmi vallomást, melyet már életében tett, talán egy betű különbséget sem lehetett volna köztük találni.

S mint előbb, úgy most sem téveszték hatásukat az édes szavak.

Juliska szívéét valami megmagyarázhatlan gyönyör-

rel tölté el azoknak hallása, s most már bátran állíthatjuk, hogy lángra gyúlt keblében a szerelem, a csinos, édesszavú ifjú iránt.

Hogy gondolt volna ez a gyermek, járatlan leány arra, hogy azok az édes szavak lehetnek mérges hazugságok is.

Juliska nem ismerte még a világot, maga után ítelt meg mindenkit. Azt, hogy érzelmeket hazudni is szoktak az emberek, véteknek tartotta volna még csak gondolni is.

A kapuhoz érve a fiatal Deng tisztelettel kért engedélyt, hogy máskor is beszélhessen a „bajos kisasszony“-nyal. Juliska nem mondott sem igent, sem nemet, de hallgatása eléggé érthetőleg megadta az engedélyt.

S ez elég vívmány volt egyszerre a fiatal Dengnek.

Azontúl mindennap leheté őt látni a virágos kis ablak alatt, leginkább a délelőtti órákban, mikor Balogné odakünn volt elfoglalva a konyhán. Deng Gyula nagyon ügyesen meg tudta ezt az időt választani. S ilyenkor hévvel folytatta az ostromot, és pedig nem sikertelentül; pár nap múlva Juliska nagy pirulva, szemlesütve, reszkető ajkakkal rebegette el az annyira kért „igen“-t.

Az ifjú Deng Gyula megesküdtött — ép úgy, mint regényekben olvasta — hogy már most ő a legboldogabb minden halandó közt, s boldogságához most már csak az hiányzik, hogy Juliskát örökre magáénak mondhasssa.

És Juliska hitt a szép szónak, ígéretnek és eskünek.

Hogy is ne hitt volna. Hisz ő még oly járatlan volt! Nem ismerte még a világot.

Egy kis lelkifurdalást érzett ugyan Vilmos miatt, de azt hamar legyőzte szívében a szerelem. Képzeteiben maga elé állította a két ifjút, s összehasonlítást tett köztük. Szegény Vilmos határozottan a háttérbe szorult. Az ő napbarnított, becsületes arcza teljesen elenyészett Gyula úrfi elkényeztetett, finom vonásai mellett. Aztán Vilmos távolról sem tudott oly szép dolgokat mondani, mint Gyula. Vilmos nem tudott másról beszélni, mint vetésről, csirkekről, libákról, míg Gyula a holdat, s az égbolt valamennyi csillagait olyan szépen bele tudta szőni a beszédébe, hogy csupa öröm volt hallgatni.

Juliska szívét megmérgezték az édes szavak . . .
Juliska szeretett!

* * *

Balogné asszonyom későn vette már neszt a dolognak.

Nagyon feltűnt neki, hogy Juliska, amely vidám, csevegő, daloló teremtes volt azelőtt, olyan szótlan, magábamerült lett egy idő óta.

Balogné asszonyom azt gondolta, hogy ezzel a leánynyal kellett valaminek történni. No majd utána néz a dolognak. Utána is nézett, s így csípte ott egyszer Gyula úrfit az ablaknál. Gyula legkevésbé sem jött zavarba. Tudta már azt is, hogy a „mamákkal“ hogy kell bánni. Összevissza trécselt mindent, akárcsak egy szarka, s az a sok minden mind azt czélzott bebizonyítani, hogy ő milyen derék egy ifjú.

Balogné illedelemtudó asszony volt, nem mondta azt neki, hogy „takarodjék el innét az úr, s ide ne tegye a lábát többé, mert akkor velem gyűlik meg a baja.“

Hanem magában gondolt ilyesformát.

A fiatal Deng azzal a szilárd meggyőződéssel vett búcsút, hogy most már nemcsak a leány, de a mama is valósággal bele van bolondulva.

Hanem nagyon csalódott. Balogné nem tartozott a „divatos mamák“ közé. Tapasztalt asszony volt, nagyon jól ismerte a világot, meg az embereket.

Elég volt látni és hallani a fiatal Denget, hogy meg tudja ítélni, mily romlott lélek lakik a csinos külső alatt, mily kigyó lappang az édes szavak mögött. Most legelőször is a leányával akart tisztába jöni. Vallatóra fogta Juliskát.

Juliska úgy volt nevelve, hogy az anyja előtt ne legyen titka.

Most sem tudta eltitkolni a valót, odaborult anyja keblére, s fölfedezte előtte szerelme titkát.

Balogné valósággal megrémült ezen a fölfedezésen.

Az anya éles szeme egyszerre átlátta, mily veszélyes hálóba került leánya.

Azt a hálót széttepnie a leány gyenge, neki, az anyának kell azt szétszakítani.

Mint okos asszony tudta, hogy az ilyen dolgokat nem jó elhirtelenkedni, azért hát egyelőre nem mondott többet, mint annyit, hogy:

„Bizony pedig kedves leányom, kár volt neked csak egy tekintetre is méltatni azt a cifra gavallért.“

Ez a „cifra gavallér“ a legvilágosabban jellemezheti Balogné véleményét a fiatal Deng felől.

Másnap Miska bácsi jött leánykérőbe, mi, hogy hogyan végződött, azt már láttuk. (Folytatása következik.)

A grófné.

Sír a grófné a ravatal mellett,
Zokogása betölti a termet.
Búbánatát a falak is zengik . . .
Göndör pincse kiterítve fekszik.

„Óh Bodrikám, én pubikám, lelkem,
Kis szivecském, mért hagytál itt engem?!
Ki lesz már az én mókusom, zergém,
Az én kedves kis kutyuskám, gerlém?“

Ki alszik már én velem egy ágyban?
Kit fésülök, símogatok lágyan?
Kit pusizok, ki pusizgat engem?
Mért haltál meg, aranyos kis szentem?!

Aludj, aludj . . . eltemetlek szépen,
Koporsód egy ciprus alatt lészen.
Körülötted fű, fa, virág suttog,
Altatódalt a csalógány csattog . . .“

Igy kesereg . . . egyszer a kis lánya
Beszalad a halottas szobába.
Orra bukik a sikamlós padlón . . .
S édes anyja — kilöki az ajtón.

Pósa Lajos.

A cserfa élettörténete.

— Elbeszélés. —

Ozoray Árpádtól.

(Folytatás.)

II.

Egy ízben, midőn a dalnok az édes csemegéből, melyet neki a cserfa a nagy fájdalom árán szerzett mézből nyújtott, ismét kedvére lakmározott, s aztán kidalolta magát, megint elröptült; a fa pedig a röptülés irányáról azt következtetve, hogy szép dalnoka az átellenben begyeskedő jegenyére száll, irigység- vagy féltékenységből-e utána kapott, oly erővel, hogy egyik lábujját (gyökerét) is kirántotta a levegőre, s a gyökér eme szokatlan s heves mozdulat folytán megpattant, s erősen el kezdett vérezni, a mivel azonban a szerelmes bohó csak akkor kezdett törődni, midőn a kolumbács-legyek valamely fájának egyike petéjét az ekkép támadt sebbe rakta, mire a seb azonnal gyuladásba esvén, a fa ijedten rántá vissza lábujját az anyaföldbe; de már késő volt: a seb megdagadt, s a kicsi légy-petéből akkora csimbók lett, hogy nagyon alkalmatlan volt a gyöngye tagnak, mely csak akkor szabadult meg ettől a bajtól, midőn következő nyáron egy odatévedt sertés kitérta a csimbókot, s valódi nyencz kéjelgéssel falta föl az nyencz emberek által is annyira kedvelt és keresett „truffe“-öt.

De a szabadulás még így is csak ideiglenes volt, mert a „truffe“-ök azontúl valóságos gombamódra szaporodtak a szegény gyökéren, úgy annyira, hogy a rákapott sertés minden telhetetlensége mellett is alig győzte kitérkálni.

Azután még más bajt is idézett elő cserfánkhoz ez a meggondolatlansága: a megpattant gyökér nyílásán behatolt levegő ugyanis életre költvén a fa bensejében szendergett fa-férget, az már most el kezdte rágicsálni a fa belét, mi által annak kínos tompa fájdalmat okozott.

A szegény cserfa alig volt még negyven esztendő,

s megbocsáthatatlan gondatlansága folytán már is köszvényt kapott a fa-féreg rágicsálása miatt, s ezt a betegséget már maga a természet sem gyógyította meg.

Sőt a helyett, hogy enyhült volna a baj, még inkább súlyosbult évről-évre, úgy, hogy a terjedelmes fa-deréknek egész belseje keresztül volt rágicsálva évek mulva, s a bél el kezdett taplósodni is.

Azután meg a rigó által több ízben hozott elődi fa-gyöngy-vájta sebek is szaporodtak, de azok majd mindegyikébe mézet hordván a vad-méhek, az már most végig csöpögött a fának keresztül turkált belén.

Üdítő balzsam volt ez a cserfának; olyan jól érezte magát, hogy szinte feledni kezdé az azelőtt szenvedett fájdalmakat.

Gyógyszert nem adott a természet erre a könnyelműség okozta bajra, de adott enyhítő balzsamot, hogy a szenvedés, a fájdalom mérsékelve legyen, s a mellett az időnkint mégis megújuló fájdalom mindig visszaemlékeztesse a könnyelműségre, melyet nem lett volna szabad elkövetnie.

Súlyos büntetés volt ez a könnyelműségért, de igen jó iskola a jövőre nézve; mert bizony a cserfának is a maga kárán kell tanulnia.

Ezenkívül még apró ellenségei: a hangyák is ezren-meg ezren leptek meg olykor egy-egy elődi fagyöngy-vájta sebet, s azon keresztül a cserfának megtaplósodott belébe hatolván, csipésikkel kínos maró viselkedéseket okoztak; de ennek is elhozta ellenszerét az édes anyatermészet a vörös bóbítás fekete harkályban, melynek okos szeme azonnal kikémeleli a fájó helyet, s ott csőrével addig kopogat, míg félrófnyire kinyújtható nyelvét az ekkép támadt nyílásba eresztheti, hol azt ezerivel lepvén el a hangyák, a jó harkály egyszerre kirántja nyelvét, s a kíméletlen hangyatómeget hirtelen lenyeli, s így a fát is megmenti a maró csipésektől, meg magának is táplálékot szerez.

III.

Cserfánknak különben minden baja mellett sem volt panaszra oka a természet mostohasága, s a főlemile hűtlensége miatt, mert volt szép társasága: tavasszal, midőn téli álmából fölébredt, a tövében nyíló ibolyák ezrei üdvözölték őt kellemes illatukkal, s midőn ezek a szerény virágoeszkák elvirítottak, helyükbe jött a gyöngyvirág, mely az ibolyához hasonlóan nagyon jól érezte magát a cserfa körül, s az annak lombjai által nyújtott oltalmat szintén kellemes illatával hálálta meg; a kúszó borostyán pedig télen-nyáron egyenlő hévvel tartotta átölelve a cserfa természetes derekát, fényes zöld leveleivel diszítve a fa-derék megbarnult kérgét. Hát még a kúszó rózsza (rosa setigera), mely a fa ágaiba kapaszkodva, azokat gyöngéden körülölelve kúszik föl a magasba, s ott a tiszta légkörben pompás virágokat nyit, azokat mintegy hálából a tapasztalt vendégszeretetért az átfont fa lombjai fölött szórva széjjel, míg a nagylevelű vad szőlő, minthogy a tavasz nem hoz neki virágokat, a mulasztást ősszel hozta helyre. Az októberi nap csókja fürteit vérvörösre festi, s leveleit arany-színűekké változtatja. Ekkor lángoló fesztónokkal diszítik az átölelt hű barátot, így hálálva meg az általa nyújtott támaszt és oltalmat.

Azonban a Lyan-fajok ajándékai nem mindig ily ártatlan természetűek. Buja növéstük közben magukba szívják az átfont fából az életet, s a virágzó vampyrok megölik a törzsöt, mely nekik támaszt nyújtott, s tenyésztettek elősegíté. De minő halál ez! a kedvesnek folytonos ölelése és csókja alatt meghalni, csupa kéj és gyönyör között! s aztán a halálban is az ölelő karok közt maradni, mintegy jelképeül a siron túl is lángoló örök, s változatlan szerelemnek! . . .

Ily virágzó vampyroktól azonban meg volt kímélve a cserfa, hanem azok helyett szomszédos volt vele a babér-fa csipkétlen sötét fényű leveleivel, melyek mintegy arra hívatják, hogy koszorút képezzenek a költő s a hős homloka körül.

Erre már nem is irigykedett a cserfa, mint a jegenye-fára, pedig ennek talán több apró virágos népe, s csúcsáig felkuszó gyönyörű kedvese volt, mint kettőjüknek együtt; de azért főlemile még sem szállt reá soha; a cserfa iránt való jó indulatból-e, vagy mivel a babérlevelek erős illata elkábította volna, azt már nehéz lenne biztosan meghatározni.

(Vége következik.)

A párisi világkiállítás.

(Három képpel a 116. és 117. oldalon.)

A párisi világkiállításról, mely már-már vége felé közelg, ismét három képet mutatunk be olvasóinknak Nagy képtünk

az aquariumot

ábrázolja, mely egyike a világ legnagyobb aquáriumaiknak. A Trocadero-palota közelében van, s nem kevesebb, mint 2800 négyszögméternyi területet foglal el. Hatalmas lépcsőzeten jutunk egy mesterségesen készült sziklabarlangba, melynek boltíveit óriás oszlopok tartják. Itt-ott művészi vizesések lepnek meg. Nagy üvegtáblákon át tekinthetünk a 24 medenczébe, melyekben a tengert véljük magunk előtt látni ezernyi halaival, csodás állataival. A medenczék egészen világosak, miután falaik tükröztetve vannak, melyek a világosságot pompásan visszatükrözik. Kis képeink egyike a

canadai tornyot

mutatja, mely egészen fából épült. Négy emelettel és három erkéllyel bír. A földszinti helyiségekben a canadai kézműipar czikkei, az emeletiekben erdő- és bányatermékei vannak kiállítva. Az erdőtermények közt különös említést érdemelnek a csodaszép ébenfák, továbbá rózsza- és ibolyaszín bűtorfák. Másik kis képünkön látható a Trocadero-palota

belvedere,

honnét gyönyörű kilátás nyílik Párisra és egész környékére.

Az új „mennyei birodalom.“

(Vége.)

Minden lakománál főszerepet játszik a rizs, melyet vékony fa-botocskákkal esznek, olyannal mint egy kötőtű, s oly bámulatos ügyességgel, hogy rövid idő alatt több tetézett tányérral elfogyasztanak. Rendes italuk a thea, melyet egész tisztán isznak, még czukrot sem tesznek bele.

Oly vendéglő, mint a minőt föntebb leirtunk, igen sok van. Vannak azonkívül különféle butikok, játék- és opiumbarlangok, színházak, sőt bálványtemplomok is, melyekben a bálványképek előtt lámpát vagy szandalfát égetnek.

Hétköznap úgy mint ünnepeken a boltok és műhelyek egész nap nyitva vannak, s a kereskedő egész nap bámulatos kitartással csendesesen számol könyveiben estig, a mikor aztán az áldott játéknak adja át magát.

Mintegy kétszáz játékbarlang van itt, melyek ép oly kiapadhatlan jövedelemforrása a tulajdonosoknak

mint a rendőröknek, miután a hazárdjáték tiltva van, s így az elnéző rendőröknek csinos pénzeske úti a markukat. Rendesen jó egyetértésben élnek a játékbarlangtulajdonossal, s a tiszta jövedelmen testvériesen megosztóznak.

A hazárdjátékokra kibocsátott tilalomnál fogva a játékbarlangok csak oly ügyesen el vannak dugva, mint bármely európai városban. Hanem azért van bizonyos ismertető jelük, mely után a játszani vágyók könnyen oda találhatnak. Ezeknek a legrejtettebb lépcsőkön, folyosókon, szobákon kell keresztüljutni, hol mindenütt vigyázó örök állanak, mielőtt a tulajdonképeni játékbarlangba jutnának, hogy elveszítsék mindenteket. Az itteni kínaiak rendkívül szenvedélyes játékosok, s akár nyer-

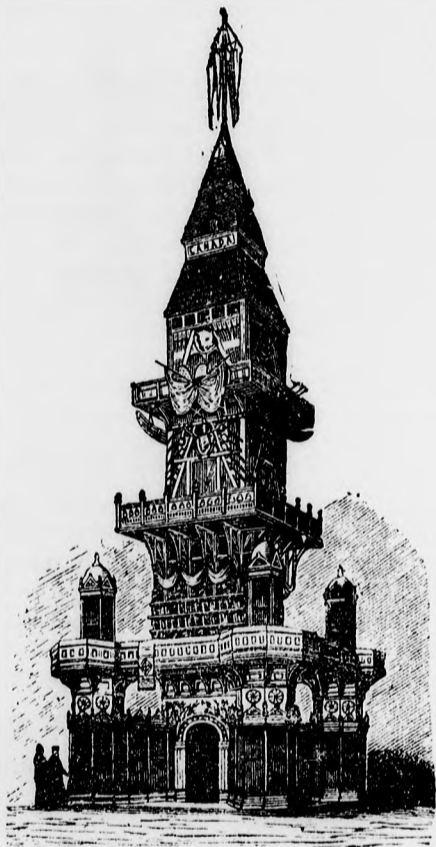
utoljára egy, két, három vagy négy szem marad csak az asztalon. Már most a kik az asztalnak olyan számú oldalára tettek, a hány babszem maradt utoljára az asztalon, azok nyernek, a többiek vesztenek. Például, ha három babszem marad az asztalon, azok nyernek, a kik a hármas számú oldalra tettek. Miután mindig csak egy oldal nyerhet, a többi három pedig vesz, természetesen a bankár nyer legtöbbit.

Ebben áll a „Fau-Tau“ szellemdűssága.

Fehér emberek csak ritkán vetődnek ily kínai játékbarlangba, s ha bevetődnek is, a játékban nem szabad résztvenniök.

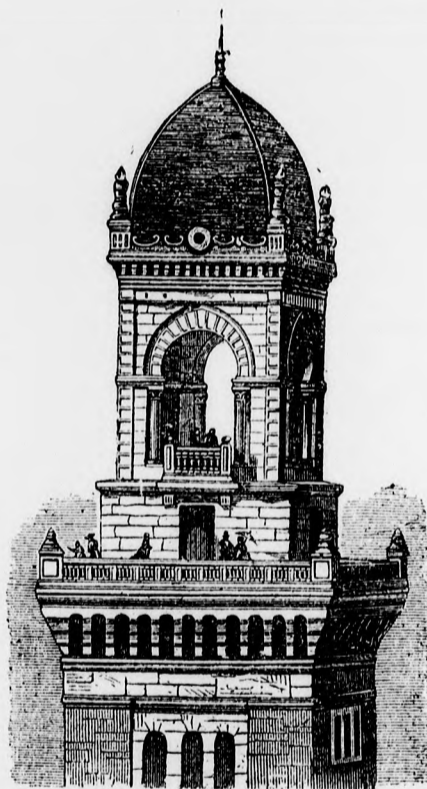
A kínaiak főfoglalkozása az, hogy a fehérek fehéreneműit tisztogatják, mit nagy ügyességgel és jól vé-

Képek a párisi világkiállításról.

Canadai torony.

(Szövegét lásd a 115-ik oldalon.)

A kiállítási belvedere.

nek, akár vesztenek, be nem telnek a játékkal addig, míg van mire játszani. Ha már a pénz elúszott, a ruhadarabokra kerül a sor, s egy-egy játékos igen gyakran úgy kerül ki a játékbarlangból, hogy épen csak a legszükségesebb ruhadarabok vannak testén.

Legkedvesebb játékuk a u. n. „Fau-Tau“, melyet következőleg játszanak. Van egy asztal, melynek négy oldala egytől négyig van számozva, s melyet a játékosok körülülnek, középen ül a mennyei bankár úr, a ki mellett egy kosár bab van. A játékosok most tetszésszerinti összeget tesznek az asztal bármelyik oldalára, például a hármas vagy négyes számú oldalra. Mikor a tételek már meg vannak rakva, a bankár bele markol a kosár babba, s egy jó rakást kitesz az asztal közepére, a mit megint négy szemenkint vissza rak a kosárba, míg

geznek. Hanem ezenkívül az iparnak minden nemét úzik.

Megemlítem még, hogy a kínaiak neve az amerikaiak előtt rendesen „John Chinaman“ — Kínai János.

H. V.

A könyvekről.

— Csevegés. —

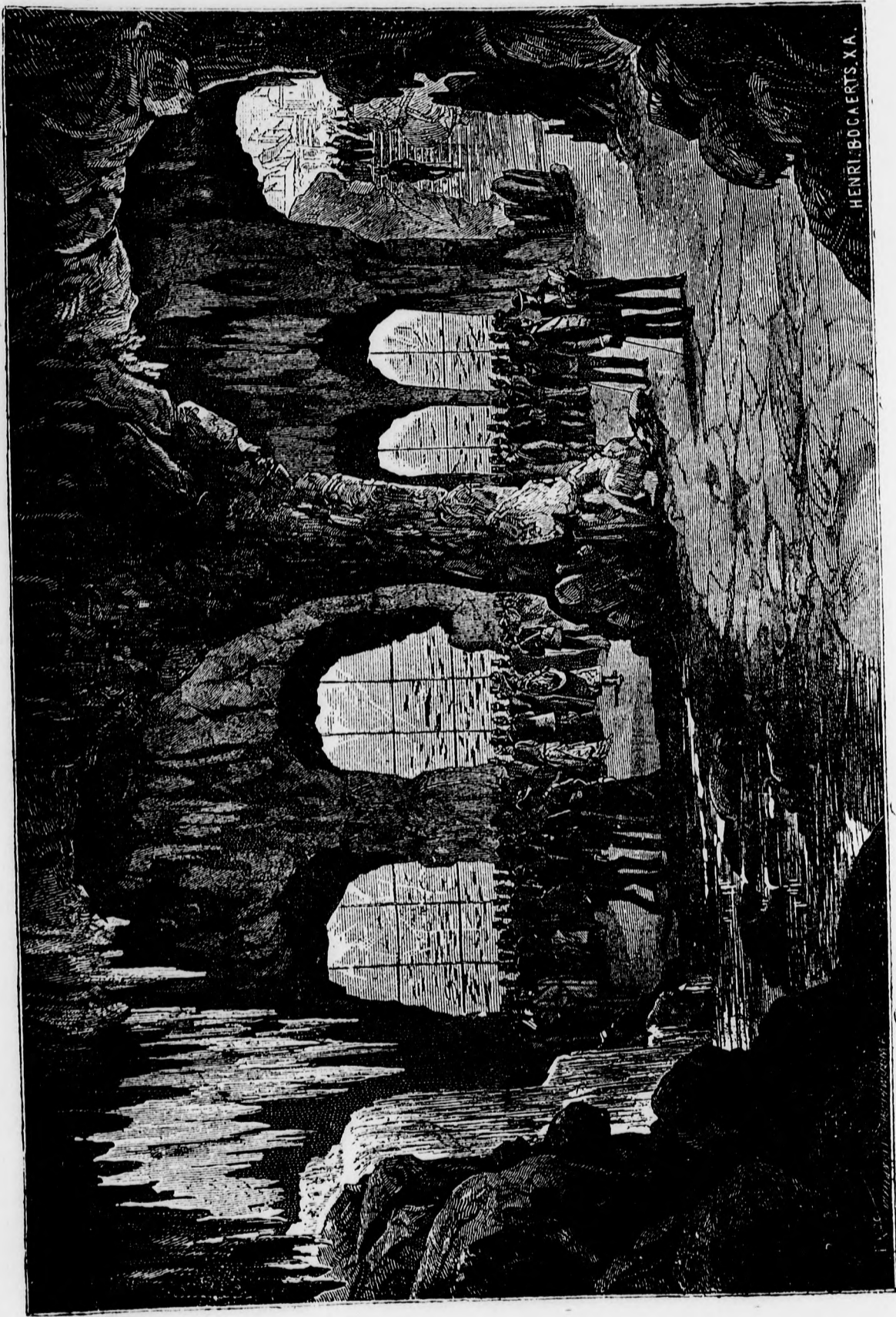
A tinta az ötödik elem, a sajtó pedig a gondolatok ágyútelepe. Hisz ennek csodás műhelyéből kerül ki az a tömördek lap, megszámlálhatlan könyv, mely szellemhatalmával behat mindentvé: szívbe és lélekbe, a csillogok közé, le a föld kincses méhébe, a tenger megmérhetlen mélyére, elhatni igyekezik a túlvilág ismeretlen titkai közé.

Midőn azt mondjuk, hogy a sajtó ágyútelep, akkor minden egyes megjelenő könyv egy-egy Uchátius-ágyú, mely olykor meg van töltve a szellem golyójával, s a sziporkázó élcz kanóczától el is sül; de bizony nagyon sokszor — akárcsak béke idején az ágyú — a könyv

állítja, hogy sokan vannak olyanok is, a kik könyvet irnak, a nélkül, hogy értenének az írómesterséghez valamit.

S miután a könyvek oly sok tudatlan kézen vándorolnak keresztül, megtépázva, mocskosan végre is az ódondász pókhálós állványaira vándorolnak. Az ódondász

Képek a párisi világkiállításról.

Az aquarium. (Szövegét lásd a 115. oldalon.)

is üres és sötét. A könyvek különben a világnak a legsajátságosabb portékái.

Míg elkészül, sok olyan ember kezén megy keresztül, kik nem értenek hozzá, s mi legfurcsább, azok, kik a legkevesebbet értenek hozzá, kritizálják. Mi több, azt

boltja a könyvek nagy temetője, maga az ódondász pedig a sírásó.

Az is furcsa, hogy némely selejtes tartalmu könyvek ezrek által olvastatnak, míg más örökbecsűek alig találnak méltánylásra.

Ugy vagyunk a könyvekkel is, mint a szeszélyes divattal. Minden időszak más után vágyódik. Most a magastetejű kalappal és a czikoriával a borzalmas, hátborzongató művek kapattak fel.

Főntebb mondtuk, hogy némely könyvek senki által sem olvastatnak, ez mégsem egészen való, mert vannak türelmes személyek, kik figyelemmel és szóról-szóra át-betűznek minden egyes megejlenő művet, — s ezek a betűszedők.

Egy régi mondás azt tartja: „egy nagy könyv egy nagy rossz“, mai napság ez így mondható: „könyvek sokasága rossz sokassága“.

Mert tény, hogy irodalmunkban a lefolyt 10 év alatt több könyv látott napvilágot, mint a múlt században összevéve.

Egy türelmes angol kiszámítá, hogy a könyvnyomtatás feltalálásától a mai napig a világ összes megjelent könyvei túlhaladják a tíz milliárdot.

A ki kételkedik e mesés szám igaz voltában, vegye kérdőre az angolt, vagy a mi még bizonyosabb: számtsá utána.

Annyi mindenesetre tény, hogy e roppant számú könyvből, a legnagyobb rész olyan, melyet most a szűféreg rág, s a betűszedőn kívül alig olvasott valaki.

Az is figyelemreméltó, hogy a könyvek szellemi becsével azok ára megfordított viszonyban áll.

A régibb időkben, még csak két századdal ezelőtt is, egy-egy könyv valóságos vagyont képviselt.

Széchy Mária, a „murányi Vénus“ az ecsedi barátoktól egy imakönyvet kért kölcsön imádkozás végett. A barátok adtak is neki, de a könyv visszaadásáig Széchy Máriának zálogul egy falut kellett lekötnie.

Az köztudomású dolog, hogy a Zichy grófok hont-megyei tízezer holdas birtokát egyik östük a Barkóczyaktól egy díszes könyv árán szerezte.

Most ilyen roppant vagyomból az összes magyar litteraturát íróstól együtt meg lehetne vásárolni.

Egy szerző, ki művét először látja nyomtatásban, jobban örül, mint a gyermek első játékszerének.

A könyv az ember életében igen gyakran fordulót képez, s határoz annak sorsa, jövője fölött. S ép ezért kell megválogatnunk a könyvet, mely gyermekeink olvasmányát képezi, s ezért oly szép, oly isteni azon író hivatása, ki tudatával bír a kezében perczegő toll nagyszabásu hatalmának.

A könyvek hasonlóak a női szívhez: minél mélyebben pillantunk beléjük, annál messzebb tévedünk az ossiáni homály tömkelegébe; czélszerűen, mértékkel használva pedig annál derültebb kedélyű s használhatóbb embert csinálnak belőlünk.

A könyvektől olykor mámorosak, részegek leszünk, mely mámorból nem jőzanodunk ki egyhamar, s úgy járunk, mint az ósrómai Patronius senator, ki Bachusnak egyszer sokat áldozván, három álló hétig nem bírt ráakadni Róma tömkelegében saját főúri fényes palotájára.

Egy-egy könyv bódító mánora következtében szintugy felette nehéz józan ítélőtehetségünk palotájára ráakadni.

A lipótmezei tébolydában van egy szerencsétlen fiatal ember, kit határozottan az olvasás, különösen pedig az öreg Dumas regényei juttattak a holtlelkek e szomorú tanyájára.

A szerencsétlen, deli férfi létére „Kaméliás hölgy“-nek képzei magát, s nincs nagyobb boldogsága, mintha szoknyába bujhatik.

A könyvek olyanok, mint az emberek: jók és rosszak, csak azzal a különbséggel, hogy a valódi jó könyv néha igazán ritka madár. A könyvolvasással pedig úgy

vagyunk mint az étellel, ha bőven van nem nagyon kell; ha betűehesek vagyunk, megesztünk akármit.

De az is tény hogy a finomult izlés éhes állapotában is csak a jó, helyes után áhítozik.

A „Család Lapja“ szellemi szakácsai igyekezni fognak folyton izletes eledelkkel szolgálni kedves vendégeiknek.

Fanki György.

A török szépek.

(Képpel a 120-ik oldalon.)

Sokan és sokat irtak és beszéltek már kelet szépségeiről, bájáról; sokan igyekeztek a háremi élet titkait fölfedezni. Azonban bár érdekesek az ily törekvésekből keletkezett leírások, de reánk nézve csak a költemény érdekével bírhatnak, amennyiben a valót nem ecsetelhetik, minthogy a keleti család-élet szentélyébe ép oly kevéssé hatolhat be a nyugoti kíváncsiság most is, mint századokkal előbb.

Valamennyi idegen férfi előtt szorosán el van zárva minden hárem, s nagy kárát vallotta még mindig az a kalandvágó nyugoti ifjú, ki olykor-olykor máskép akarta látni kelet szépeit, mint lefátyolozva s tisztességes távolból. Élénk emlékezetben van még ma is egyik konstantinápolyi fiatal orvos tragikus sorsa, ki állítólag hivatása gyakorlatában mintegy öt évvel ezelőtt egyik hárembe akart hatolni, azonban másnap eszméletlenül, összezúzott tagokkal találták a hárem bejáratánál. Ily tetteknek oly ritkán akad boszulójuk, s az erős karú öröktől a legszigorúbb népbíráskodás gyakorlatának jogát oly kevéssé vitatják el, hogy a sajnálatraméltó ifjú ember hozzátartozói semmi lépést nem tettek a női becsület kegyetlen védőinek feleletre vonása tárgyában, sőt az ifjú orvos szép és gazdag arája, ennek balsorsát indokul vette arra, hogy a jeggyűrűt neki azonnal visszaküldje.

Perában még a hölgyek közül is kevesen, s legtöbbször csak a diplomatiái testülethez tartozók léphetnek be az előkelő háremekbe, s érintkezhetnek a birodalom kitűnőségeinek nejeivel. Az elhalálozott Fuad hasa, mint az európai erkölcsök, és reformok barátja, híressé vált ünnepélyeire gyakran meghívta Pera hölgyeit, s azokat bevezette háremébe is, hol ily alkalmánál, sok török nő-vendég is volt. Ezáltal érintkezésbe léptek egymással az európai és török hölgyek. Egyes európai hölgyek közelebbi ismeretséget kötöttek a török nőkkel, s azokat gyakran meglátogatják saját lakásaikban.

A török hölgyek rendkívül udvariasak s előzékenyek az őket látogató európai nők irányában, kelet virágos és képes nyelvének legválogatottabb kifejezéseivel nyilvánítják örömtüket a látogatás fölött. Szívélyesen végzik gazdasszonyi tisztüket, sorbettel és kávéval szolgálva vendégeiknek; szívesen megmutogatják kincseiket, ékszerüket s öltönyeiket is; nem kevésbé kíváncsiak az európai állapotokra, erkölcsökre és divatokra, mint mi az övéikre. Bár török, arab, s olykor francia s angol nyelven is beszélnek, a nevelés, melyben részesültek, legtöbbször igen hiányos, legtöbbször a korán egyes tételeinek könyv nélkül való megtanulásából áll; innen van az, hogy rögtön kellemesen hangzó áldással, vagy hálal tudják megörvendeztetni a megszólítottat.

A török nő nem saját választásából megy férjhez. az egybekelés napja előtt egyikük sem ismeri a neki szánt férjet; mert a két házafél csak az egybekelés megtörténte után ismerkedik meg. Az anyák és nagynénék ott folyton tényleges házassági közvetítők; csak miután ezek megegyeztek értesítik az ifjú embert, valamint a neki szánt leányt hozzátartozóik óhaja felől; a házasságot így nem valami nagy meggondolással hozzák

létre. Azonban veszélyrel nem jár a dolog. Ha a nő nem tetszik, férjének jogában áll őt a szülői házhoz visszaküldeni, s a nőnek is joga van oda visszatérni, ha a házaselet nem tetszik neki, s a török hölgyek gyakran élnek ebbeli jogaikkal.

Bár a török nők megvannak elégedve sorsukkal, s legtöbbszörre pártolói a többnejűségnek, de nem ritkán lehet szabad, sőt szellemes szót s a keleti és nyugoti viszonyok érdekes összehasonlítását hallani olyanoktól, kikről nem föltételezte volna az ember a nyugoti viszonyok ismeretét.

Látogassunk meg gondolatban néhány török hölgyet, családi szentélyeikben. Itt van például Aicha Hanoum egyik renegát neje, ki mint politikai menekült lépett török szolgálatba s Konstantinápolyban megnősült. A nő pár rabléány segélyével maga vezeti az egyszerű háztartást, munkás s szorgalmas, s csupán annyi szórakozást enged meg magának, hogy barátnői vagy rokonai társaságában meglátogatja a török hölgyek mulatóhelyeit. Péntek az „édes víz napja“. kedden pedig az egész társaság sűrűen elfátyolozva zárándokol Scutáriba, mert a mulatóhelyek évszakok és a divat szerint változnak. Aicha sohasem hagyja el a házat a nélkül, hogy erre férje engedélyét, keleti szokás szerint ki ne kérné. Ha ez szobájának ajtaja előtt megjelen, s a nőt még oly élénken hallja is csevegni, azonnal elnémul, midőn a küszöböt átlépte, s bár Aichának meg van engedve, hogy szabadon jöjjen és menjen, s bár különben jó nejének szolgálai alázatossága az európai férjet gyakran fájdalmasan érinti, s őt szabadabb gondolkozásra törekszik bírni, a nő hajszálnyira sem tágit veleszületett erkölcsétől. Gyöngéd anya, ép oly kedélyes, mint korlátolt, kevés ohaja és szükséglete van. Gyermekei legtöbbszörre elhalnak, mivel a török nők sejtelmével sem bírnak az egyszerű gyermek-ápolásnak, s a fiatal és éltes török nők üzletszerű kuruzslása gyakran nagy szerencsétlenséget idéz elő, kiválóan a gyermekek betegségeinél. Aicha az egyszerű, derék török nők mintaképe.

A bosporus mellett fekvő palotájában egyik előkelőbb nő lakik, egy magas állású török neje. Fatme összes foglalkozása abban áll, hogy párnáján összekulcsolt lábakkal ülve, szivarkákat szí és ablakán keresztül az elhaladó hajókat melyeknek lobogói mind ismeretesekek előtte, bárkákat és esinos esolnakokat (kaik) nézegeti. Ezt a szemlélődő életet csak a diszes fogatban való kikocsikázás szakítja felbe. A perai divatraktárak előtt megállíttatja kocsiját, s minthogy neki nem szabad európai helyiségbe lépni, a drága szöveteket és csipkéket kocsijába viszik. Miközben válogat, epedő szeméit az elhaladó uracsokon legelteti, kik viszont a lefátyolozott széppel kaczerkódnak. Európai nőt férjével karonfogva látva, boszankodik, s nyiltan bevallja, hogy az ily látvány irigységgel tölti el őt. Egyik rokona, ki a perai diplomaták termeit látogatja, beszélte el neki, hogy a „frank“ hölgyek ott férfiak társaságában bámultatják öltözékük, ékszereik és szépségüket, s Fatme nem tartozik azok közé, kik megvetéssel tekintik a „giaurokat“ szokásaikkal együtt, sőt inkább, mint szabad nő ohajtaná magát bámultatni, s imádatni, a helyett, hogy zárt falak között csak a hozzá hasonlótól bámultassék; mert Fatme szép, s tudja magát esinosítani. Ünnepeyre, főképp menyegzőre kipirosítja magát, körmeit s ujjai hegyét gondosan barnára festi; azonban csak más magas állásuak nejei bámultatják drága öltözékét s megbecsülhetetlen ékszereit. Vele egy rangú nőekkel ül az alacsony pamlagra, ott édességeket szörpöl, szivarkákat szí, kávét iszik, s végül a ház rabnői által előadott táncban gyönyörködhetik, míg a férfiak teljesen elkülönített helyiségben, a nőkkel mitemsem törődve, mulatnak. Fatme tudja, hogy mulatnak az európaiak, s hogy mily szere-

pet játszanak ily multságokban a nők, s ő kénytelen magát alávetni a török szokásoknak s aztán mindannyiszor vissza kell vonulnia háremébe.

Fatme lakosztálya, mint a legtöbb hárem, sivár és üres. Csak kevés butordarab van benne, mert az európai butorok még nem találtak oda utat. Az étkezés a szőnyeggel bevont pallón ülve történik, sem asztalnak sem székeknek, sem szekrénynek hire sincs; ágyat is hasztalan keresnének. Éjjel a falmellett elvonuló pamlagok párnákkal és takarókkal ellátva, képezik a nyugvó helyet. Minden szoba közepén egy-egy mangal, magasan fekvő szénszerpenyő áll, melynek parazsa téli időben kissé fölmelegíti a szoba levegőjét. Legtöbbször ezek a mangalok idézik elő Konstantinápolyban a gyakori pusztító tűzvészeket.

A hárem-helyiség a sok tétlen nővel, kik lomha nyugalomban csemegéznek, vagy ásitóznak, s kiknek apathikus arcvonásai a kínos unalmat árulják el, semmi esetre sem okoz kellemes benyomást. Fatme háremében a rabnók is lomhák; ezek mindegyikének legalább két szolgálója van, kiket ismét más cselédek szolgálnak ki, úgy annyira, hogy a rabnók egész serege tölti be a helyiséget. Ezek közt az úrnő, Fatime, a tetszvágyó nő, az előkelő török hölgy mintaképe.

Inkább európai színezetű, s a legnagyobb fénytűzessel rendezvék be a török hölgyek legérdekesebbjei egyikének, az egyiptomi alkirály testvérbátyja Mustafa Fazie basa legidősb leányának a bájos Naslie hercegnőnek, kinek jól talált arcképét hozzuk, (l. 120. oldal) lakszobái. A képet mintegy a búskomolyság árnyalata vonja be. Atyja az alkirályhoz hasonlóan igen hozzáférhető lévén az európai művelődés által, leányait angol és francia nevelőnők által taníttatta, kik azoknak európai nevelést adtak, s őket az európai szabadsághoz szoktatták; gyakran lehet a szép hercegnőket nevelőnők kíséretében a Tschamlidja magaslatokon lovagolva látni. Naslie hercegnő gazdag keleti ruhákat visel ugyan, de nagy hajlammal bír az európai divatokhoz is, s csak a fő két oldalán lecsúggyó aranyszálakról ismerhetni föl az igen értékes fejdísz keleti eredetét.

Öt évvel ezelőtt kelt egybe a hercegnő az ismeretes Chalil Scherif basával, ki akkor bécsi nagyköveti állomásáról visszatérve, külügyminiszterre lett. Folyékonyan beszél angolul és francziául, szereti a zenét s az olvasmányokat, érzékkel bír minden nemes és szép iránt, s nagy szeretetreméltósággal viszi házában a gazdasszony szerepét. Zöld atlaszszal bevont helyiségeiben úgy érzi az ember magát, mintha Páris termeibe lenne átvarázsolva, s csak midőn a rabnók, kopott öltözetükben, rendetlenül leomló fürteikkel megjelennek, térdre bocsátkozva a sorbetet és kávét ajánlják, veszi az ember észre, hogy keleten van.

Amig Chalil miniszter volt, Naslie hercegnő hetenkint meghatározott elfogadási napokat tartott. A perai európai társaság hölgyei rajongtak a házias életében annyira szerencsétlen szép hercegnőért, ki hangosan panasolta föl, hogy európai nevelésben részesült, mely reá nézve elviselhetetlenekké teszi a török viszonyokat. Azt remélte, hogy férje, ki az előítéletek minden kötelekét lerázta magáról, s a korán által semmi élvezetben sem engedi magát korlátoltatni, az ő szabadság után való vágyait is tekintetbe veendi, s őt európai módon fogja boldogítani. Chalil basa azonban ki a perai termekben valódi francia esprit-vel ragyogott, s nyugoton mindig európai modorban játszotta a nagy urat, mi mellett fejedelmi vagyona hirtelen tönkre ment, házában a török szokásoknak hódolt. A szép hercegnő elzárattott, a legstrűbb fátyolt kellett viselnie, s a lovaglással is fölhagyva, úgy élt, mint a legszigorúbb hárem-élet megkívánja. Mindezt elviselte állhatatosan, azonban midőn egy napon azt látta

Naslie hercegnő. „A török szépek“ cz. cikkünkhez. (Szövegét lásd a 118. oldalon.)

hogy egyik szép rabnő miatt őt elhanyagolják, mélyen megsértette hagyta el a házat, s tért vissza atyjához. Kis leánykájának születése ismét összebékítte őt férjével, s Naslie hercegnő stambuli háremében ismét a legbájosabb nő és legszeretőbb anya volt.

A végzet azonban nem kegyelte őt. Kedves kis

gyermekét valami bőrküteg lepte meg, ártatlan betegség, mely észszerű ápolás mellett bizonyára baj nélkül folyt volna le, ha a kuruzslásuk miatt férelmes vénasszonyok tanácsaikkal a dologba nem avatkoznak. A gyermek áldozatul esett gyógyításmódjuknak. Naslie hercegnő vigasztalan volt. Jó csillagzata gyermekével együtt le-

Illusztrált magyar költők.

Il a kis lak pusztán, ridegen,
Gyom veri fel nyájas udvarát ;
Kapujánál jő, megy idegen,
S „ki van otthon, hej no?” bekiált.

Ki van itthon? kérdi kétszer is,
De szavára senki nem felel.
Üres a ház, még a félszer is,
Hogy lakosa élne, semmi jel.

Vidor ösvény, a kis kapuig,
Jámbor utast várni nem szalad,
Nem fut ki elébe, — megbuvik
Elvadultan a vad fű alatt.

Nyöszörög a kútgém betegen,
Omladozó-félben a gödör ;
Fujdogál a felszél hidegen :
Harangoz a szélben a vödör.

S az üres ház néha úgy hereg !
Néha nagyot sóhajt ablaka :
Kerüli azt nappal a gyerek,
Kerüli a tolvaj éjszaka.

Arany János.

tűnt, s lépésről-lépésre tödözte a szerencsétlenség. Atyja meghalt. A hajdan milliókra menő vagyon helyett Mustafa Fazil basa óriási adósságokat hagyott, melyekért az egyiptomi alkirály, ámbár bátyjával már évek óta meg hasonlásban élt, jótállást vállalt. Valamennyi palota, ekszer és műkincs újra került; az elhalt asszonyainak az alkirály nagylelkűen menedéket ajánlott udvarában.

Naslie hercegnő is esatlakozott atyja háreméhez, mert Chalil basa folyvást elhanyagolta őt, s egykor óriási vagyonának romjait játék-szenvedélyének áldozta. — A nemeslelkű szép asszony hosszab ideig élt az önkényes számkivetésben.

HÖLCY-ROVAT

E rovatunkat minél változatosabbá óhajtván tenni, felkérjük t. olvasónőinket, hogy a divat, női munkák, háztartás, szóval a nők munkakörébe vágó utasításaikkal, közleményeikkel lapunk e részét gazdagítani sziveskedjenek!

Megbízásokat apróbb cikkek, kézi munkákhoz szükségelt dolgok stb. beszerzésére szívesen elfogadunk s pontosan teljesítünk minden díj nélkül.

A divat köréből.

1. sz. Elegans nyári öltözék sötétszínű betéttel.

1. sz. képünkön elő- és hátsórésze világosan látható ez ép oly csinos, mint elegans ruhának, mely leginkább sétaruhának alkalmas és kényelmes, meglehetősen rövidsége folytán. Közönséges- vagy oxfordvászomból, perkálból vagy könnyű pamutzövetből készíthető. A képünkön látható minta sötét pamutzövetből készült. Csinos díszítését a képünkön láthatólag alkalmazott sötétszínű betétek képezik. A kabátkán zsebek vannak ugyanily sötétszínű szövetből.

2. sz. Görög hajdísz.

A haj két oldalt és hátul hullámosan fölfelé fésültetik a fejtetőre, hol erősen fodrozott dudorokat (puffokat) képez, melyek arannyal átszótt csipkével szorítatnak le. A homlokra néhány fűrt szintén hullámzatosan borul. A csipke-diadémet a baloldalon levélcsozor szorítja össze.

3. sz. Római hajdísz.

Mint az előbbi hajdísznél, úgy ennél is a haj kétoldalt

1. sz. Nyári öltözék sötétszínű betéttel.

és hátul fölfelé fésültetik, de hátul kissé bokrosan marad. A homlokra ennél a hajdísznél is apró fodrozatok borulnak. A fej hátsó részén néhány hajgyűrű alkalmaztatik, melyet hajdudorok körítenek. — Ez elé széles diadém jó aranyzott ezüfrázatokkal, ezelőtt pedig a

3. sz. Római hajdísz.

hajfodrozatot keskenyebb diadém szoritja le, mely diadém két végét szalaggal kötjük össze.

4. sz. **Atlasz-mellcsokor.**

A ruházatnak megfelelő tet-szésszerinti atlasz-szalagból készül a képünkön látható alakra. Díszítését öszhangzó színű rojtos-szegélyzet képezi.

Kézimunkák.

5. 6. és 8. sz. **Fehérhímzés-minták.**

Ismét több csinos fehérhímzés-mintát mutatunk be. Az 5. számú leginkább alsó szoknyákra, alsó nadrágokra, valamint ágyneműekre alkalmazható szegélyzetképen. A 6. számú finomabb fehéreneműekre szegélyzetképen, míg a 8. sz. betét-

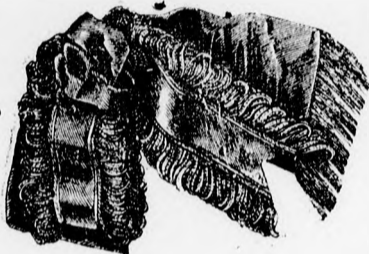

2. sz. Görög hajdísz.

diszítésnek ajánlható úgy finom fehéreneműeknél, valamint ágyneműeknél is.

7. sz. **Horgolt csipkeszegélyzet.**

Gondoskodtunk, hogy ezentúl minél több és minél csinosabb horgolási mintát val szolgálhassunk kedves olvasónőinknek. A 7. sz. a. egy horgolt csipke-

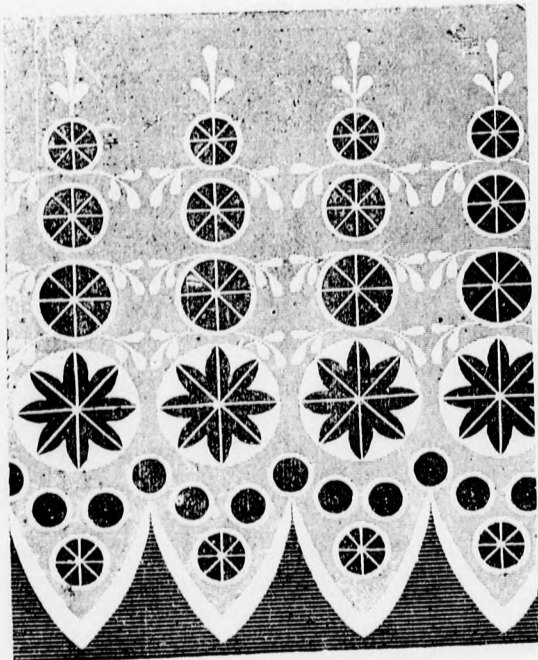

4. sz. Mellesokor atlasz-szalagból.

mintát mutatunk be, mely szegélyzet gyanánt alkalmazható a szerint, a mint többé vagy kevésbé finom munkájú, többé vagy kevésbé finom ágy- és fehéreneműekre.

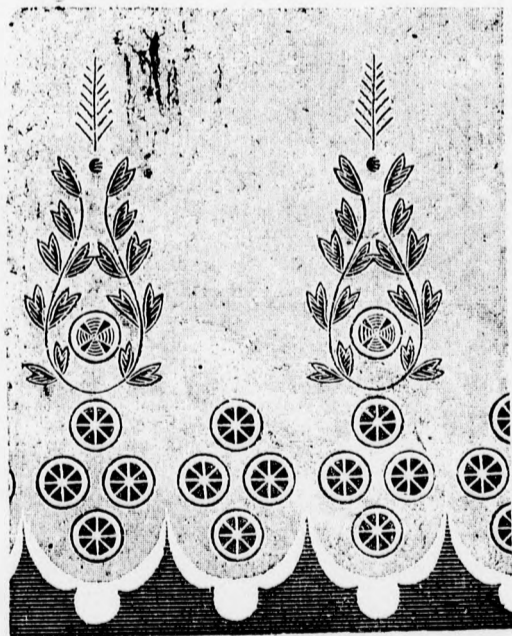
9. és 10. sz. **Keztyü- vagy ékszerládácska.**

E csinos ládácska váza közönséges

5. sz. Fehérhímzés minta.

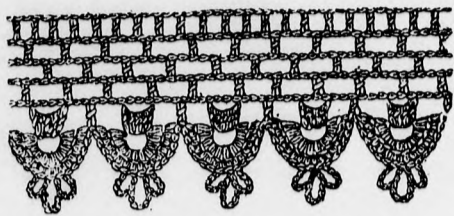
vékony, könnyen hajlítható spanyolnádból készült, a pálczácskák végei apró fehér gömböcskékkel vannak díszítve. A ládácska magassága 13, szélessége 38 centimeter. A láda 4 oldalát egy 80 centimeter hosszú, és 7 centimeter szélességű arany-sárga u. n. braziliai canevas képezi, melyre a 10. sz. mintán természetes nagyságban ábrázolt hímzés jó. E hímzés minta kék buza virágokat mutat; az egyes virágszirmok végére egy-egy öltés jó világosabb színű se-

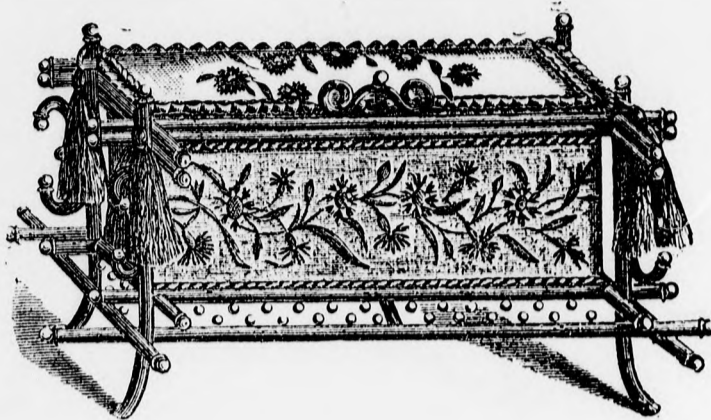
6. sz. Fehérhímzés minta.

lyemmel. A ládácska teteje hasonló virághímzéssel díszítettik, kék atlasz-rüschével szegélyeztetik. Négy csücskén díszítés gyanánt kék selyembojtok függnek le. A hímzés kivételével a ládácska elkészítését legtanácsos-

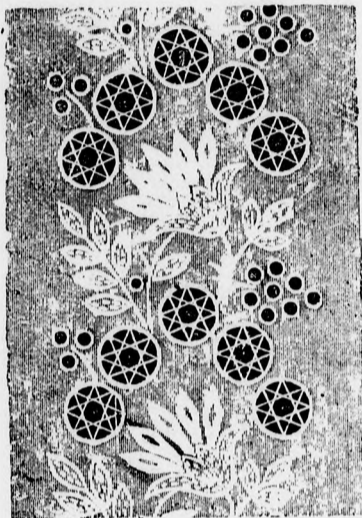
sabb ügyes esztergályosra bízni. A ládácska belseje végtül kék atlaszszal vonandó be.

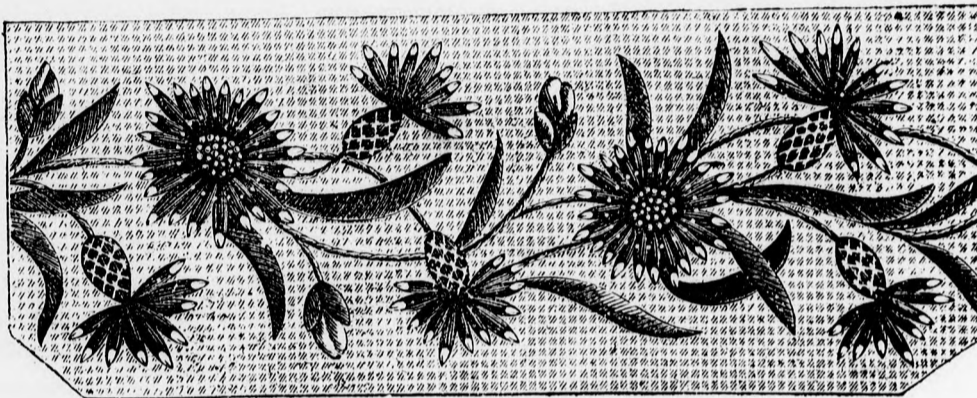
7. sz. Horgolt csipkeszegélyzet.

9. sz. Keztyü- vagy ékszerládácska.

8. sz. Fehérhímzés-minta.

10. sz. Hímzés minta a 9. számhoz.

A spanyol legyezőnyelv.

43. Válaszodat várom A zárt legyezővel tenyertünkre ütünk.

44. Szerelmünk reménytelen. A nyitott legyezőt lassan lecsúztatjuk karunkon.

45. Megnyerted tetszésemet. A nyitott legyezővel egy pillanatra elfödjük arcunkat.

46. Miért vonulsz tőlem vissza? A félignyitott legyezőt gyorsan mozgatjuk ide-oda.

47. Nem teljesíthetem kívánságodat. A legyezőt mindkét kézzel szétnyitjuk, s ismét összszecsukjuk.

48. Ne higgy annak, a mit mások beszélnek! A zárt legyezővel jobb-szemöldökünket érintjük.

49. Te vagy eszményképem. Az egészen nyitott legyezővel szívünket és ajkunkat érintjük.

50. Hízlegésed csak ellenemre van. A félig nyitott legyezőt állunk alá tartjuk.

51. Magatartásod megnyerte tetszésemet. A nyitott legyező belső, díszetlen oldalát huzamosan szemléljük.

52. Eredj mellőlem, ittléted untat! A legyezőt egészen szétnyitjuk, s mögötte kissé köhécselünk.

53. Ne szólj senkinek azokról, a miket neked mondtam! Jobbkézben tartva a nyitott legyezőt, azzal a balkezet eltakarjuk.

54. Szellemdús vagy. A nyitott legyezővel halántékunkat érintjük.

55. A meghatározott időre biztosan várom látogatásodat. A nyitott legyező díszített oldalát az illetőnek szemközt tartjuk.

56. Meghalok, ha elhagysz. A zárt legyezőt, mint egy tört, szívünknek irányozzuk.

57. Megbízhatlan csapodár vagy. A legyezőt kinyitjuk, s szemünk elé tartva fölötte tekintünk az illettőre.

58. Nagyon szórakozott vagy. A zárt legyezőt ide-oda húzzuk homlokunkon.

59. Ne örülj idő előtt! A zárt legyezővel kétszer egymásután érintjük homlokunkat.

60. Borzadok tőled. A nyitott legyezővel a földet érintjük.

61. A találkozási idő meghatározása. A legyezőbordákból annyit hagyunk nyitva, a hány órákor találkozni akarunk.

62. Most nem közeledhetel hozzám. A nyitott legyezővel elutasító mozdulatot teszünk.

63. Megboszantottál. A legyezőt gyorsan összszecsukjuk, s hosszasan tartjuk keresztbefont kezünkben.

64. Ma ne jöjj hozzánk! A zárt legyezővel bal-kézfejtünket simogatjuk.

65. Reszkess boszúmtól! A zárt legyezőt kardformán tartjuk oldalunkhoz.

(Vége)

A párisi lakások statisztikája. A szajnai praefectura által legujabban kiadott jegyzék a párisi lakásokról általánosabb érdekléssel bírván, közöljük belőle a következőket: Párisban van évi 300 frankot, vagy kevesebbet jövedelmező lakás 413065; 300—500 frankig 74369; 500—750 frankig 61083; 750—1000 frankig 20147; 1000—1250 frankig 17202; 1250—2500 frankig 6143; 2500—3000 frankig 21453; 3000—6000 frankig 9985; 6000—10000 frankig 3044; 10000—20000 frankig 1413; 20000 frankot meghaladó 321.

Házi állatok.

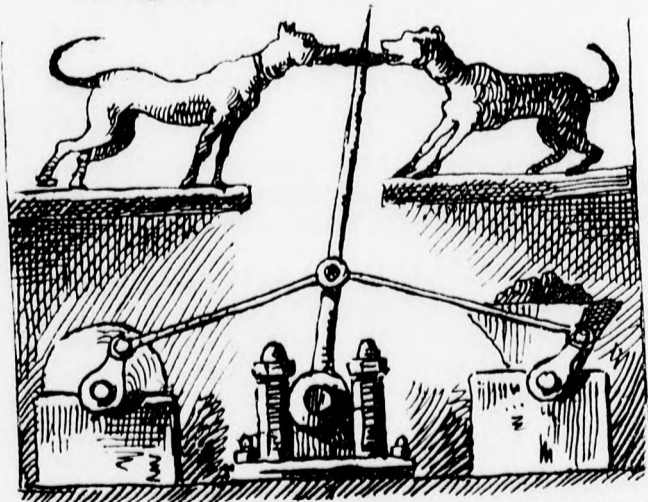
Tanító: „No Lajoska, nevez meg nekem néhány háziállatot.“

L. (Mély gondolatokba merül, és — hallgat.)

T. „No ne jőj zavarba. Gondolkozzál egy kicsit, s mindjárt eszedbe jut. Hát a milyenekkel például a szakácsnétok leggyakrabban foglalkozik?“

L. (Mohó örömmel) „Igen, igen. Tudom már. Bakák, huszárok, furvézerek és svalizsérok.“

Legujabb találmány.

Nem kérünk rá patenst, a közjó érdekében nyilvánosságra hozzuk, ajánlván minden háztartásnak.

Készítettünk mozgató rudat (motor) összeköttetésben két hajtó-művel; a rúd végére kössünk keresztbe kolbászt, s aztán kétfelől az állványokra állítsunk egy-egy kutyát. Ezek ide-oda czibálván a rúdat, mozgásba hozzák egyfelől például a köszörűkövet, s más oldalról a kávéörlőt. A ki kétkedik a találmány sikerében, csináltassa meg a készüléket, s bizonyára hálásan fog megemlékezni felőlünk.

Mire jó a kemény haj.

Egyik barátunk beszélt, hogy neki háztartásában ruhái tisztogatására keféket sem kell tartania, mert inasának, Janónak haja oly kemény, hogy a ruha-darabot a fogásra akasztva, fejével párszor végig simítva úgy megtakarítja, mint a legjobb kefe.

A kék dominó.

Vig elbeszélés.

Irta: Vasvári Ferencz.

A Nagy-statió utczában, van egy zöldre meszelt alacsony emeletes ház.

Az emelet hátsó részén, rozszant fa-lépcsőzeten jut föl az ember, keskeny, éjjel-nappal sötét, baljós-latúan ruganyos lengésű deszka folyosóra, honnan oldalt, rostélyszerű lécz-ajtók vezetnek a padlás cabinetekbe.

A legutolsó ajtó, mely azonban nem léczből van összetákolva, hanem erősen szögelt deszkákból áll, hat lábnyi széles és tizenegy lábnyi hosszú teremben nyílik, melynek falai, részben nagy újságpapírokkal s a legkülönfélébb freskó képekkel vannak szőnyegezve.

A butorzat leírása fölösleges. Az a szalmazsákkal

töltött vaságy, harmadfélábu egyetlen nádszék s óriási faláda, mely a garderobe-ot s az íróasztalt egy személyben képviseli, sokkal szerényebb, semhogy a hallhatatlanságra igényt tartana. Legfőlebb a hosszú szárú, rengeteg öblű, debreczeni cserépkatlan, a szobában létező tárgyak legbarátságosabbja forgathat ilyesmit elméjében, míg a tizenkétkrajczáros „franzstädtler“ kegyelméből, istentelen, orrfacsaró illatár közt zúditja légbe a füstfelhőket, — melyek játékában mult idők kedves képeit s elérhetlen vágyak tárgyait keresi az ábrándos képzelet . . . s ez utóbbiak közt fel-fel tűnelezik egy parányi svéd-kályha, a szívében égő szerelem lángjától megvilágított mosolygó szemével; — vagy a kandalló őszinte, feltárt keble, mely emberbaráti érzelmeit, jótékony melegséggel közli a közelébe sorakozottakkal. — Brrr! . . . Mily dermesztő ez a januáriusi hideg! — Bár csak legalább a füstölgő debreczeni katlan fenekére lehetne az embernek magát ilyenkor beszállásolni! . . .

E lakás gyönyöreit élvezi egy fiatal ember, (kérem, tessék a személyleírást komolyabb figyelembe venni, mintha ez is csak oly ostobaság volna, mint az alatt következők.) Tehát: egy fiatal ember, kinek igen szép gesztenyeszínű dús haja, ugyanoly szemöldei; semmit nem mondó, világos kékes szemei, kis, szerelmes szőke bajszkája s keskeny áll szakállá van.

Neve: Karádi Dénes. — Foglalkozására nézve: auditor jurisprudentius; röviden joghallgató.

Szomorú tapasztalásból győződött meg arról, hogy magából a tanhallgatásból megélni nem lehet; — arra a keserves gondolatra adta magát, hogy fölvegye az „instructor“ „correpetitor“ s a többi czimeket, melyek ha nem is kölcsönöztek neki valami hódító tekintélyt, de legalább jövedelmeztek havonként tizenkilencz forint kész pénzt s naponként akkora ebédet, mely elegendőképp biztosította, hogy a jövő délig, gyomra nem lesz megterhelve.

Mi most bent vagyunk lakásán, hova én vezettem be kedves olvasókat. Nagyjából lerajzoltam a szobát, bemutattam annak lakóját — s most felre a titkolódzással! Kimondom, hogy ez az ifjú senki más, mint én magam; s per consequentiam, e palotaszerű lakás senki másé, mint az enyém!

Kérem szépen, ha már itt vannak, maradjanak is itt; — mert én egy darabig nem mozdulok íróasztalom mellől, hova ime leülök, — s önöknek, kik itt a járást nem ismerik, vezető nélkül távozni fölöttem veszedelmes lenne. — A folyosón, — mint már mondtam, — éjjel nappal egyiptomi sötétség uralkodik; most plane éj van; s az egész háznál nincs egy közös világító sem. — A lépcsőzeten könnyen leeshetnének; még nyakukat vagy lábaikat is kitörhetnék — én pedig ezt lelkemre nem venném, semmiért. — Vagy ha már egyéb baj nem történik is, legalább a fordulónál elhelyezett tyúk ólat döntik fel, — akkor pedig jaj; mert kétszer kettő négy, hogy a házi úr hét utczára szóló spectaculumot üt. — Én tapasztalásból beszélek! — Kérem . . . kérem . . .

Tehát asztalom előtt ülök, pipázom s a lámpa világánál naplómra írom.

Künn átkozott hideg van . . . érzem innen beltről is . . . újjaim egészen dermedtek. Sokszor kell a tollat letennem, hogy kezeimet pipám oldalain fölmelegessem.

Az idő már előre haladt. — Körülbelül tizenegy óra lehet.

Egyszerre csak lépteket hallok a folyosón.

Néhány pillanat mulva az ajtó felnyílik és Sziráki István, legjobb ismerőseim egyike lép be.

„Hát téged mi hozott ilyenkor ide? — De ni-ni!

Te egészen gálában vagy. Fehér nyakkendő, fehér keztyű, frakk! Hogy lehetsz ily vigyázatlan? — Ruhád a folyosón pecsétet kaphat, — mondtam.

„Pecs . . . pecsétet? . . .“ ijedezett, körülnézve magát; de szerencsére egyet sem talált. — „Azt kérde, miért jöttem? — Hát csak azért, hogy együtt menjünk — mulatni!“

„Mulatni? — !! — — — Barátom! Nincs időm!“

„Eh, ne törődjél azzal. — Van nekem elég. — Jőj.“

Az „idő“ alatt elérte, mit vele kifejezni akartam: a pénzhányt. — Épen két Lónyai-picúla volt a zsebemben.

„És hova fogunk menni?“ kérdém. —

„Bálba.“

„Bálba? — Én és bál! . . . Ebben az öltözetben? . . .“

„Ez a kabát, ez a nadrág, elég jó; huzd föl fekete mellényedet, tégy föl tiszta gallért, aztán — allons!“

„De mégis . . . igen furcsa . . .“

„Mit furcsa?! — Tedd a mit mondok. Hisz nem kell tánczolnod ha nem akarsz.“

Ugy tettem, mint mondták.

Midőn az átöltözöködéssel készen valék, lón kívánata szerint: mentünk.

Kapunál a házmester, azon túl pedig bérkocsi várt ránk. — Beleültünk; s kis idő mulva a redoute előtt szállottunk ki.

Fölmegyünk a termekbe, Sziráki egy maskban fölismerve valakit, vele azonnal a mulatók közé elegyedik s engem a faképnél hagy.

Én néztem a mulatókat . . . s átkoztam a fatumot hogy mért nem vert meg egy öltözék báli ruhával?! —

Ebben a mindennap hordottban, csak nem mehetek táncolni? — Így meg halálra unom magamat! —

Előttem látom azt a hemzsegő sereget; — kacagnak mulatnak . . . jaj . . . jaj . . . megörlődök a tétlenségben!

És az a szőke fürtös hal-angyal, abban a halpikelyes ruhában . . . alól tricóban . . . teremő isten! Csak legalább testszínű ne volna!!! . . .

Most, hozzá lép egy basa, — meg egy aga, — meg két dominicanus! — No ennek lesz ismeretsége! . . . Mily kecsesen integet fejecskejével! . . . Ha álcám volna megpróbálnám; de így . . . Ah, el, el e teremből, ne lássam! — El . . . el . . .

Mindig tudtam magam mérsékelni s ennek mindenkor nagy hasznát vettem. — Most is kimérsékeltem magam a tánczteremből; — legközelebb az étterem következett . . . Jaj! Innen szolgálatkész pinczér-had elől kell menekülnöm! — A pompás fázánok, pezsgők, torták, majd olyan hatással voltak rám, mint az a tengeri lakó vagy mi . . .

Keresztül rohantam az éttermen; keresztül más helyiségeken . . . itt sem jó . . . itt sem . . . no, végre! — Ebben a szobában senki! . . .

A fáradtságtól lihegve vettem magamat egy pamlag sarkába . . . Ezer meg ezer kép cikázott agyamon kevesztül; s az a szőke fürtös hal-angyal mindig közöttük volt . . .

Egy hosszút sóhajtottam, aztán csend lett; —

Egyszerre csak felpillantok; s a pamlag másik sarkában látok hevenni egy — kék dominót! —

Kuszált állapota első pillantásra azt bizonyítja, hogy hevesen dobta le az a ki hordta. — De hát kié lehet, hogy már ennyi idő óta itt hever a nélkül, hogy valaki érte jöne? . . .

Egy gondolat villant meg agyamban; s a másik pillanatban cselekvék a gondolat szerint!

(Folytatása köv.)

— **Veszélyes játékszer.** A mirenyviz-éleg által való mérgezésnek érdekes esetét közli egyik német szaklap. Az ismeretes vörös és kék repülő gummi-labdák ugyanis vízéleggel töltenek meg, mely horgany- és kénysavanyból állítatik elő. A kereskedelemben előforduló horgany rendszeren több-kevesebb mirenyt tartalmaz, hasonlóképen kivétel nélkül a droguistáink által készített kénsv. A labdák megtöltésére szolgáló gáztömegben levő mirenyvel telített vízélegnek közelebb öt olasz munkás esett áldozatul, kik a labdák megtöltésével foglalkoztak. A labdák töltelékét képező gáznak netán gyermekek által való beszívása tehát könnyen mérgezési tüneteket idézhet elő.

— **Pallók kaucukból.** Angliában a kaucukkal bevont pallók, különösen löistállókban már évek óta a legjobbaknak bizonyulnak. Az ily palló biztosítja a lovak egészségét, s megakadályozza azt, hogy letérdelés alkalmával térdeik megsebesüljenek. Ujabban a szoba-pallókra is ajánlanak ily burkolatot. Ez a faburkolattal szemben azt az előnyt nyújtja, hogy szőnyegszerűleg a szobát melegen tartaná, a palló mindig tiszta maradvá, amennyiben egyszerű nedves ronggyal minden piszkot eltávolíthatni róla a nélkül, hogy ezzel port vernének, s aztán puhaságánál fogva a léptek zaját is elhárítaná. Táblázások, valamint mozaik-művek is utánozhatók rajta, miáltal a szoba igen díszes színt nyerve, s a táblázás első költségeit is megtakarítaná.

A lapunk 5-ik számában foglalt talányok megfejtése következő:

A képtalányé:

„A bírók kertje alatt
Bodri kutya nagyon agat,
Még a gazda álmodozik,
A menyecske kilopózik.

A jutalmat megnyerte **Nagy Lenke** kisasszony Budapesten.

A betűtalányé: „*Három a táncz.*“

Nyertes lett **Koller Lajos** úr Kőbányán.

A sakktalányé: „*A küzdelem nehéz vala*“ kezdetű költemény első versszaka.

Nyertes lett **Hollmann István** úr Aradon.

A számrejtvényé: „*A khartausi*“

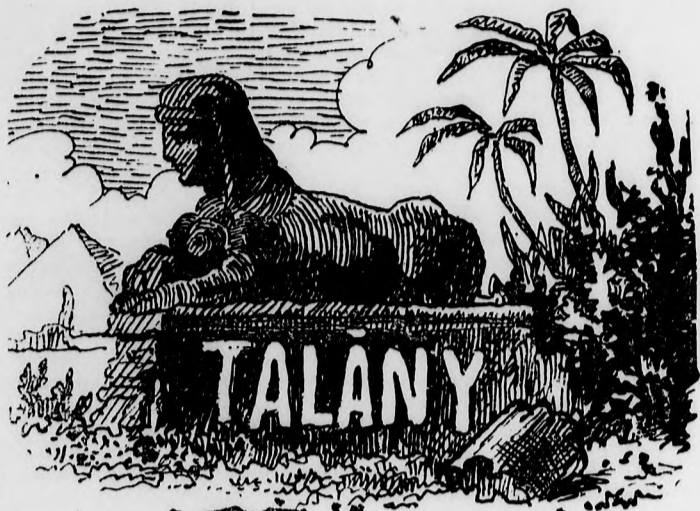
A jutalmat megnyerte **Szuhárné Sággy Julcsa** úrhölgy Szegeden.

Helyes megfejtéseket ezenkívül következő t. olvasóink küldtek be:

Stetina Berta, Várföldy Elek, Tátray József, Budayné Rumpler Nina, Szilágyi Géza, Rumplerné Bognár Fanni, Csep-

Évike, Mikos Gizella, Mikos Nándorné, Hóferné Lósy Mariska, Korsinek Sárka, Mikos Ilonka, Molnár Eszti, Okolicsányi Mariska, Szovát Ilon, Hatvany Lotti, öz. Rumplerné Maurer Nina, Lauka Mariska, Szász Mariska, Schusztér Emma, Ujszivy Ilonka, Russayné Pindorfer Mariska, Polgár Lászlóné, Schlick Jolán, Vityalos Róza, Dechsler Hermin, Raabné Weisz Sarolta, Bartusz Anna, Bajzáth Kovács Mariska, Csató Jolán, Ujszivy Ilonka, Buza Sándorné, Papp Mariska, Gózonné Simon Janka, W. Ereky Mariska, Rechnitzer Berta, Tóth Istvánné, Zvarinyi Jánosné, Altnáder Juszti, Móder Adalberta, Soóné Veréby Emma, Janics Aranka, Huszár Bátyi Rózsa, Balassa Gizella, Somogyi Jolán, Rimanóczy Jenőné, Matusch Klementine, Hadzsy Irma, Balassa Margit, Szilágyi Erzsike, Úrge Fanni, Kutassy Mariska, Dóczy Endréné, Gaján Szomor Etelka, Cseh Jolán, Török Elvira, Janda Gézané, Meller Katinka, Boldog Kálmán, Hayt Giza, Baghy Ilonka, Csillag Juliska, Égi Hermin, Zlinszky Istvánné, Kovács Juci, Deres Mariska, Gál Murányváry Irma, Molnárné Németh Jolán, Laczkó Izabella, Kőváry Miklósné, Nagy Vinczéné, Kozma Ilonka, Nagy Eszti, Vinczi Sebestyén Ida, Czipera Józsefné, Kessó Károlyné, Dobál Pepi, Hidegi Antónia, Kaufmann Rózsa, Tóth Juliska, Fülöp Plank Teréz, Nagy Eszti, Tónek Istvánné, Szilágyi Adél, Kubinszky Jánosné, Szorád Béláné, Kontz Viktória, Nágel Sztterbeczky Teréz, Perlaky Kosinszky Mariska, Mayerfi Juliska, György Irma, Jánoky Viktoria, Biczó Erzsike, Derényi Ferenczné, Újhelyi Lami Ilka, Flaskay Dezsóné, Sággy Matild, Szirmay Szidónia, Vukics Aranka, Fet Szerbár Ilonka, Radocsay Nina, Radocsay Etelka, Egerváry Mariska, Simon Etelka, Szabó Jósika, Juhász Mór, Kovács Izabella, Okuczky Erzsike, Dzsida Mihály, Radetzky Károlyné, Rusznayk Paula, B. Zombor Juliska, Szecsány Vilma, Novák Matild, Koesy nővérek, Kiss Jánosné, Propper Berta, Angyal Irén, Szövény Etelka, Bagyik Erzsike, öz. Adamik Klára, Scheltsch Michálné, Konez Gabriella, Tóth Lajosné, Bódog Teréz, Balajthy Ilonka, öz. Hubay Endréné, Joachim Irén, Kohár Lenke, Szuhár Teresi, Bátyi Irma és Igics Mariska urhölgyek.

Továbbá a gyönygyös-halászi olvasókör, Mészöly Ambrus, Mikos Nándor, ifj. Buday László, Rumpler Ferencz, Csepny Zsigmond, Majnik Géza, Kántor Pista, Hófer Ferencz, Csete György, Gézy Tivadar, Balajthy István, Kiss István, Kunfalvy Nándor, Tóber János, Haller Károly, Krisztinkovich Árpád, Kamenitzky János, Birkányi Mihály, Hamar András, Neubach Adolf, Kreuchel Gyula, Pete Ferencz, Vecsery Sándor, Gyenes János, Bezinkey Béla, Bognár György, Perszina József, Komáromi Gyula, Schmidt Béla, Goldstein Fülöp, Csongvay Lőrincz, Salamon Gyula, Kemenczy Mihály, Huszár István, Klein Jakab, Dux Armin, Varga Gyula, Csete György, Klein Miksa, Strauber Soma, Fehér József, Duroczky Andor, Csonth Béla, Kritsa Győző, Sebestyén István, Csató István, Balogh Antal, Koller Lajos, Pivovarszky Ágost, Füle János, Sverteczy István, Tarisznyás János, Egely Márton, Illés Gyula, Nagy Alajos, Kovács Gábor, Martiny Dezső, Szalay Károly, Puskás József, Kuthy Lukács, Juhász Károly, Nyáry József, Keviczky Adolf, Kruts Lajos, Székács Antal, Kovács Albin, Sikér Ágoston, Inczedy József, Berger Gusztáv, Ékes Lajos, Pulgyay Vilmos, Hankó Antal, Csernyánszky József, Körtvélyes Adám, Babits József, Kiss Dániel, Jablonszky Imre, Kúnosy Armin, Rudnay József, Desewffy Kálmán, Angyal István, Buday Aurél, Fischer Károly, Pokorny Ferencz, Pártényi L., Mihály Gábor, Bolemann István, Sztráda István, Gergelyi László, Kájel József, Domonkos P. Krupetz Ede, Czike Ferencz, Ehlinger Eerenz, Vasassy József, Világossy József, Gulyás Kálmán, Gulassa János, Csegezy Lajos, Neszmény Gáspár, István Albert, Szendrey János, Harsági Ferencz, Haaz Antal, Kiszely Papp Ferencz, Palotai János, Szabó Albert, Sallay Gyula, Óriás József, Dobay Lajos, Kökényessy Károly, Bulkay M., Falcsik S., Vasváry Sándor, Bene Ferencz, Ádám Albert, Petrovszky Dezső, Matkokvits Ignác, Dérczy Péter, Kozák Lajos, László Ferencz, Dudits Gyula, Bartha Béla, Hirschl Károly, Baumgartner I. Zitt Lajos, Nagy Antal, Mezey Ignác, Östreicher József, Juhász Miklós, Kopan János, Tóth Aladár, Agyagássy Sándor, Lung Mátyás, Scultéty Kornél, Gron Soma, Váry Lajos, Fodor Sándor, Szoboszlai Pál, Spargnapane Antal, Vondrássek Ferencz, Petrovszky Dezső, Tomcsányi Márton, Kiss Antal, Kocsis József, Virág Tamás, Kovács Géza, Barnafy Gábor, Záborszky Gyula, Mattyasovszky N., Múth Soma, Gedeon Gáspár, Perndl Adorján, Dr. Frank, Gorovy Miksa, Zetykó Ede, Kron János, Navratill Ede, Ágoston Béla, Hirt Pál, Rehácz Antal, Rosénmayer Habakuk, Miklós Sztipán István, Marich József, Tóth Ferencz, Gózan Sándor, Czirácz János, Pázmány Elek, Vitkovszky Imre, Antók Dániel, Frey Ottó, Grünfeld Mór, Kiss Sándor, Szabó Mihály, Juhász Lajos, Juhász M., Péchy Károly, Benedek József, Simon N, Csorba Ferencz, Kovács Lajos, Almásy György, Németh Zsigmond, Rech Gyula, Marthy Gy., Bódi István, Dolezal József, Denk Árpád, Molnár Imre, Kövér József, Lázár Lajos, Székely József, Gyórfly Gábor, Persián János, Buza Sándor, Páczer Károly, Krausz Miksa, Vlenirák Mátyás, Cserény Mihály, Vári Dezső, Ross Gyula, Xantus János, Gergelyi László, István Albert, Surány Gyula, Szabó Sándor, Vilheim Soma, Szabó Albert, Ecsedy Károly, Szilágyi Pál, Biliczky Aladár, Schvarecz János, Nagy Béla, Kozma Kálmán, Cseh Lajos, Sántha Simon, Puskás Ferencz, Nemetsek Ágoston, és Huszár István urak.

Sakk-talány.

Schuster Emmától.

(Megfejtendő lógrások szerint, kivéve a legutolsó lépést. — A kiindulási pont *-gal van jelölve.)

kér-	Ül-	ért,	se-	en-	vele,	sze-	ti
hogy	szél-	dem :	tek	Hogy	jól	Sí-	Sze-
lok,	meg-	tes-	És	tek	gem	ér-	ret
be-	szem,	ge-	meg-	sza-	mat-	rel-	rom-
S	ha-	el-	vi-	lé,	ra	-e ?	i-
hi-	rá-	ki	ü-	ha	va-	mel-	met
ne-	lök	kat !	de	val-	vi-	hogy-	Nem
go-	úgy	lok	a	* Le-	szól,	is	rág

A helyes megfejtők közt egy diszkötésű köllemény-fűzért sorsolunk ki.

Képtalány.

Kovács Hontól.

A helyes megfejtők közül elsőnek kihúzott jutalma: egy érdekes regény.

Számrejtvény.

Magócsy Arankától.

- 1 2 Ide sokan folyamodnak.
 6 5 6 9 Kedvenceze kis leányoknak.
 4 3 8 Nem kell hinni mindjárt ennek.
 6 1 8 A munkát ez illeti meg.
 6 7 8 9 Ha néha ez meglátogat,
 6 7 8 Vigaszt ellene ez is ad.
 1—9 Ritkán hozza tél, ős, tavasz.
 Nyáron annál gyakoribb az.

A helyes megfejtők közül elsőnek kihúzott jutalma egy csinos fényképalbum.

Szótag-talány.

Juhász Károlytól.

A következő 18 szótagból: gyel, rá, ot, pan, ges, xi, ta, on, tó, nus, a, tbe, rab, le, u, ta, len, gán, — nyolcz olyan szót kell képezni, melyek jelentése következő :

1. Híres templom Rómában.
 2. Férfinév, mely elülről, hátulról olvasva egyformán hangzik.
 3. Ritkán lát napvilágot.
 4. Csinos magyar mezőváros
 5. Hajdan a mythológiában, most a csillagok közt szerepel.
 6. Szent folyó Indiában.
 7. Régi magyar szobrász.
 8. Egy letiport nemzet.
- E nyolcz szó kezdőbetűi felülről lefelé olvasva Európa egy országát, a végbetűk alulról fölfelé olvasva ugyanazon ország fővárosát adják.

A helyes megfejtők közül elsőnek kihúzott jutalma egy díszes aczélmetszelő műlap.

(Megfejtések a 11-ik számban.)

(A megfejtők nevei közöltetnek.)

Szerkesztői üzenetek.

V. E. Vác. Elküldöttük. Megkaptak-e Nagysád? Üdvözlét! — **B. L. Komárom.** Végre a hosszú várakozásnak egyszerre két levél lett a héten jutalma, édes jutalma. Mert az aug. 1-én keltezett levelet is csak most — 20-án kaptuk meg. Forró köszönet az örömet, mit a meleg, igaz rokonszenvről tanúszkodó levelek okoztak. Még nagyobb örömmel vettük a két — de ne beszéljünk itt olyan sokat! Legközelebbi szabad öt percünkben levelet írunk. Addig is illő mennyiségű és minőségű üdvözlét összes ottani kedves hűveinknek! — „**Óda pipámhoz!**“ Nagyon bagóillatú. Hanem megérdemelne egy kis puczválást. — **B. E. Váal.** Legyen meggyőződve Nagysád, hogy a mulasztásnak oka nem mi vagyunk, miután becses leveleit nem kaptuk meg. Többen panaszkodtak már, hogy nevük a megfejtők sorából kimaradt. Az ok csak az lehet, hogy a levél a postán téved el. Az itteni főpostaigazgatóságnál erőlyesen utána nézünk a dolognak. — **Gy. L. Budapest.**

Illetékes helyeken kérdezősködtünk, sehol sem tudnak a dolog fölül semmit, s így az egész hírt, hogy Kontra Kálmán közös barátunk esetét, bátran kacsának nyilváníthatjuk. Hozza is őt vissza közénk a magyar fiúk fölött örködő Uristen! — „**Juczikámhoz!**“ S azt hiszi ön, hogy Juczikájánál emelné az ön értékét, ha ez a vers megjelelnék? Keressen fel ön valami pusztá, magános helyet, hol semmiféle élőlyen nem létezik, olvassa föl ott ezt a verset hangosan, magamagának, s meglássa, hogy ebben a melegben mily jól fog önnök esni az a kis hideg borzalom, mely saját verse hallatára át fogja futni testét — **L. D. Pozsony.** A közelndők sorába tettük.

A HIRNÖK.

1878.

„A CSALÁD LAPJA” rendes melléklete.

8. sz.

Politikai hírek a hazából.

A pótválasztások több helyütt a hét folyamában megejtetvén, azok eredményét a következőkben jegyezhetjük föl: A főváros IV. kerületében megválasztott Királyi Pál, egyesült ellenzéki; IX—X. kerületében Thaly Kálmán függetlenségi; az enyingi v. kerületben Csapó Kálmán egyesült ellenzéki; a esengeri v. kerületben Galgóczy Sándor szabadelvű; a nagyidai v. kerületben Ferdinándy I. függetlenségi s a marosvásárhelyiben Borosnyai Pál szabadelvű.

Országos tanítógyűlés.

A harmadik tanítógyűlés iránt, mely most tartja üléseit, élénk az érdekeltség. Szent-István napján megnyílt a köztelki „tanszerkiállítás”, melyet méltó mindenkinék megnézni. A látogatóknak képezdei növények adnak felvilágosítást. Kedden d. u. négy orakor az ötvenes bizottság tartott ülést az országház olvasó-termében, ugyanakkor Czobor Béla a muzeum dísztermében fölolvasta a most Párisban időző Pulszky Ferencz értekezését a régiségek gyűjtéséről; hat orakor a gyűlés előértekezlete volt s este nyolczkor ismerkedési estély.

Az összegyűlt tanítók sok előzékenységgel találkoznak Budapesten. A képzőművészeti társulat, hegyi pálya, ráczfürdő s a redoute bérlője fele áron adnak jegyeket; az Eszterházy-képtár folyvást nyitva áll a gyűlés tagjai előtt; a gyermek-menhely s bölcsház intézet megmutatására (tegnap délután) maga Adler Antalné úrnő vállalkozott. A gyűlés, mely tegnap nyílt meg, országos fontosságú tárgyakkal foglalkozik: ilyen a népoktatási törvény revíziójának szüksége, a tanítóegyletek szövetsége központi vezetéssel, az Eötvös-alap s tanítók segély-egylete, népkönyvtárak, vallásoktatás rendezése, iskolai takarékpénztárak sat., — mind oly tárgyak, melyek a népnevelés és néptanítói állás emelésének fontos tényezői. A siker koszoruzza munkájukat! — Az első ülés tegnap volt a képviselőház termében. A „honatyák” padjain tarka közönség ült (a tanítókön kívül Ráth Károly főpolgármester, Ballagi Mór, Szász Domokos sat.) s a kormánypárt helyeit (a közepén) tán még soha sem foglalták el oly szeretetreméltó tanácskozók, mint most: a tanítógyűlés hölgytagjai. A jegyzők emelvényén is volt egy hölgy: Stettina Iona k. a. Molnár Aladár elnök eljenzés közt nyitá meg az ülést kilencz orakor. Beköszöntő beszédében

említé a tanítógyűlés fontosságát és célját; Ráth Károly főpolgármester pedig a főváros nevében üdvözölte a tagokat. Tárgyalni a népoktatási törvény kérdését kezdték; elhatározták, hogy e törvény a néptanítói egyesületek és a népoktatási tanács emlékiratai alapján való revízióját a kormányhoz és országgyűléshez intézendő kérvényben sürgetni fogják. A mozgósított tanítók részéről a közgyűléshez üdvözlő távirat érkezett. Élénken megéljenztek. Délután a gyűlés tagjai az orsz. kisdiednevelő intézetet, az óvodát s a szeretetházat nézték meg.

Bosznia okkupálása.

Dobojban pénteken ismét túlnyomó számú fölkelő csapat támadta meg gr. Szapáry hadosztályát, mely nagy veszteséggel bár, de visszaverte a támadásokat. Azóta Szapáry egy brigád erősítést kapott. Egyszersmind a főhadoszloppal összeköttetésben áll. A rossz értesülésnek mindenestre nagy kárát kellett vallanunk és sok jó hazánkfia vére hullt amaz elhamarkodásért, hogy a vállalathoz nem fogtak kellő erővel. A fölkelők is vérszemet kaptak. Samac és a Drina közt megszünt a gőzhajózás, mert a parti törökök a hajókra lődöztek. A fölkelők

TÁRCZA.

Vitkovics Mihály.

(Született 1778 aug. 25-én.)

Vitkovics Mihály egyike volt a keveseknek, kik megvalósíták ama szép és megszívelésre méltó kegyes elvet, hogy Magyarországon minden valamire való hazafi, ki e fogalommal csak valamennyire is tisztába jutott, nem lehet egyéb magyarnál, s hogy a magyarság bármily származás és vallás mellett is első föltétele a hazafiságnak a benszülöttekre nézve.

(Kölcsey élete cz. m.)

Hála és üdv mindazoknak, kik haladásunk és nemzeti műveltségünk felvirágoztatásának munkásai valának! Ily hálát érdemel az utókoról az is, kinek emlékezetét ma ünneplik meg Egerben, hol ezelőtt száz évvel augusztus 25-én született.

Vitkovics Mihály méltó fia a derék magyar városnak, s annyira kivívta az „egri” nevet, hogy működése az fáradozása eredményében

maiglan is érdemes arra. Hálával telt örömmel jegyezzük ezt ide s abban az erős meggyőződésben, hogy a késő utókor is megszavazza Vitkovicsnak a koszorút.

Atyja lelkésze volt az Egerben nagyon csekély számra leolvadt görög nem egyesült vallású híveknek és fiát szülővárosában járatta iskolába. Eger tündöklő multja országszerte ismeretes. Ott, hol a hősiség oly rendkívüli példáit bámulhattuk s vérrel pecsételte meg honszerelmét a magyar; ott a műveltség, igazi magyar műveltség is megtermé gyümölcseit s hála ezért Eger nagy és hazafias szellemű főpapjainak! Vagy ki ne ismerné Veráncz Antalt, a diplomatát, az író és történészt? Ki ne emlékeznék a nagy Telekessy Istvánra az önzetlenségből kibujdosott II. Rákóczi Ferencz fejedelem áldozatkész hívére? Vagy ha úgy tetszik, miért ne ígathatnók ide nevét gr. Eszterházy Károlynak, az utósó egri püspöknek?

Főpapban keveset szült még ilyet is kedves hazánk, s nem hiába hogy a nagyszerűség emlékei közepett, Rómában nevedett, mert a mit alkotott és létrehozott Egerben, környékén és több helytt a hazában, nagy szabású és maradandó az, s valóban magán hordja az izlés és higadtság bélyegét; hiszen gr. Eszterházy Károly egri püspök, ivadéka Eszterházy Miklós nádornak, kinek Pál fiát hercegi ranggal ruházta fel I. Lipót király, a műtörténetben is szerepet játszik, levén azon idő szerint ő nevelője Eszterházy Miklós hercegnek, Haydn pártfogója — és a híres képtár alapítójának! És Egerben fejthette ki erejét és műizlését később a gyönyörű székesegyház építésével s a képtár alapításával Pyrkner László érsek; és Egerben pásztorkodhatott a nagylelkű Bartakovics Béla. Ime tehát Eger a múlt- és jelenben egyaránt állandó és kimagasló szerepet játszott.

nél redifek képezik az elővédet és derékhatat. A katolikus bosnyákok is kényszerítik fegyverfogásra s a ki nem teszi, kivégzik. Szerajevóban erős sereget őszpontosítanak, sok löszert, ágyút gyűjtenek; kérdés azonban, hogy meg mernek-e mérközni a szerajevói síkon? Hadsí Lojától különben kitelik. E fanatikus, vakmerő mohamedánról, ki valahamál (teherhordó) volt s később dervis lett, érdekeseket beszél (tulajdonképen ír a „P—r Lloyd“-ban) Kállay Béni, a ki egyszer, 1872 nyarán, találkozott vele Szerajevóban. Amaz év aug. 1-jére volt kitűzve az új görög keleti templom fölszentelése. Ez huszonötezer aranyba került, melyet (az oroszoktól kapott ezer arany kivételével,) a bosnyák hivek buzgósága adott össze. A porta megengedte, hogy a templom a város közepén épüljön. Hadsí Loja azonban felizgatá a mohamedánokat, hogy gátolják meg a fölszentelési ünnepet. A hatóság tudta, hogy ő a látító, de nem merte elfogatni, nehogy népzavargás támadjon. Kállay találkozott ez izgatóval az utcán. Szemben jött vele az izmos, magas ember, nagy léptekkel, mereven tekintve, fején turbánnal zöld kaftánban, térdig érő nadrágban, nagy bőrpapucsban, kezében nagy doronggal; nem is tekintett ő rá vörös szemével, hanem gyűlölködve mormogá: „giaur!“ Nem félt ez senkitől. Nehány nappal előbb az orosz konzul fogata elé állt s nem akart kitérni előle akkor sem, midőn a konzul rácsapott lovaíra. Ezek félreugrottak s ő maradt a helyén. Csak Hamdi pasa erélyének köszönhető, ki nizám zászlóaljkat rendelt be s táboroztatott a templom körül, hogy a

fölszentelés megtörtént, a mohamedánok otthonmaradtak s nem folyt keresztény vér. Ha ez izgató hat év előtt is ilyen vakmerő volt, képzelhetni, milyen lehet a mostani fejtelenségben! Szerajevótól délkeletre, Csajniczában is fölkelő banda erősíté meg a helységet. Teljes a khaósz. Mohamedán és szláv összekavarodva harezol csapataink ellen. Zepcsénél Omér aga s az anatóliai Ibrahim vezették a mohamedánokat. Ott a fölkelők kirabolták az összes állami és községi pénztárat. Mindamellet b. Philippovics Zepcsérra is egy hó alatt (de miből) fizetendő ötvenezer forintnyi hadi sarcot rótt. Joanovits altábornagy guerilla csapatokat szervez, miután Musits kath. lelkész e czélra át adta neki kétezer főnyi fölkelő csapatát; csak aztán meg lehesen bizni benne. De kibén lehet most bizni? Montenegró fejedelme ki a portát kezdi szorongatni a berlini szerződés őt illető pontjának végrehajtása végett, noha Grahovóban a hercegovinaiaknak ajánlá a csapataink előtt való meghódolását, ép oly megbizhatatlan, mint a szerb kormány, mely Párisban huszonnégymillió frank kölcsönre alkudozik, állítólag a mult háboru adósságainak törlesztésére. — Philippovics jelentése szerint: 16-án csapataink Belalovácznál megtámadták s legyőzték a fölkelőket; a jobb szárny elvette egész sáttortáborukat, sok kocsijukat s elfogta egy zászlóaljukat. A balszárny dönté el a győzelmet, megfuttatva a fölkelőket. A mi veszteségünk nem jelentékeny s a csapatok nyomulnak előre. Csíkos vezérőrnagy e hó 15-én Livnónál nyomott vissza egy fölkelő csapatot, mely Travnik felé

indult, fenyegetve egyik hadosztályunk közlekedési vonalát. E küzdelemben tíz halott és öt sebesült veszteségünk. Egy török hadnagy s 56 katoná lerakta fegyverét. Stolac mellett is volt győzelmes ütközete s csapatai ma már Szerajevó közelében állhatnak.

A hét legfontosabb eseménye kétségkívül Szerajevó, a bosnyák főváros bevétele. Hétfőn tüzték ki a várra az osztrák-magyar lobogót, a himnusz hangjai, százegy ágyúdörgés és a csapatok örömrivalgása közt. De a győzelem sokba kerülhetett, mert Philippovics tábornagy maga távirja, hogy a veszteség, fájdalom, nem jelentéktelen. Tegethoff altábornagy hat hadosztálylyal és két hegyi dandárral indult Szerajevó felé. Kakani, Kolotics, Vratnica mellett erős küzdelmei voltak a csapatoknak a fölkelőkkel. Tegethoff egész hadosztályával megmászta a Kozarszko brdot. A megszállás napján fél hétkor dördültek meg az első ágyúlövések a szerajevói vár ellen; nehéz ütegeket szögeztek rá s azok csakhamar elnémiták a vár ágyúit. A gyalogság esatárláncokban vonult a vár ellen. A város utcáin borzasztó harez fejlődött; minden házból, ablakból, kapurésből, hasadékból löttek katonáinkra; az asszonyok is részt vettek a harezban, sőt a katonai kórház betegei is. Másfél óráig tartott a küzdelem. Mint a boszniai főhadparancsnok távirata mondja: a vad fanatizmus hihetetlen jeleneteket szült, s csak csapataink jószívűségének köszönhető, hogy nagyobb kár nem esett a városban; néhány ház leégett. Megsebesültek: Dilmost őrnagy, Eimonsberger őrnagy, Andreánszky százados veszélyesen, Gotzani marquis hadnagy

Ennek érzete s ennyi dicsőség sugára lehetetlen hogy bárkit is hideg közömbösségben hagyjon. Meglehetősen ez munkált arra, hogy Vitkovics is öntudatra ébredjen és hazája fenséges multjához mentől-közlelőbb jutni igyekezzék.

Tanult is ő szorgalmasan e czélra és különösen a magyar nyelvet művelte nagy előszeretettel; hanem miként abban a korban sokan még ezt is hibának vették, találkozott csakhamar olyan is, ki e képzelt hibáért Vitkovicsot megróttá, nemesak, de folyton üldözte is. Ilyen volt mindenelőtt Schumann Theophil eziszterezita, ki valószínűleg a latin nyelvet tartván egyedül üdvözítőnek, a magyarról tudni sem akart; ilyen volt továbbá egyik másik tanára, Pászty, ki a magyarverselés ímiatt lett haragosává és vontá többször kérdőre. Mert mint képzelhetni, Vitkovics korán kezdett verselni, s már ekkor is szintúgy, mint budai tanuló

korában s ismét Egerben, hová tanulmányai befejezése végett visszakerült, valódi rajongással fordult az ő végiglen szeretett Horáczka felé, s ez vala kiindulásának pontja, melyet utánzótt, fordított, így járván el Seneca, Lucrécz, Theokrit és Blumaer irányában is, mint ezt Toldy irodalomtörténetében feljegyezve találjuk. Ha voltak, kik e szép törekvésében akadályozni szereték volna, akkor találkoztak olyanok is, kik abban lehetőleg előmozdíták vala. Közülök Pápay lyezeumi tanárt jegyzé fel számunkra az irodalomtörténet; ez nem buzdítá csupán, hanem módot és alkalmat nyujta neki a költészet birodalmában fogantat munkálkodnia és tehetsége tovább művelésére sikerrel és határozott czállal dolgoznia. A lyezeumban elvégezvén a bölcsészeti tanfolyamot, patvariára ment Pestre, s letévén az ügyvédi vizsgát a budai görög nemegyesült püspökségnek lön ügyvédévé. Így tehát

hivatala, kenyere megvolt, s nemsokára a szerelem is jelentkezett, mely szerencsés családi frigyben enyhült meg.

Vitkovics nem hanyagolta el hivatalát, hanem élt annak is, mire lelke sugallata ösztönzé: az irodalomnak, a költészetnek, a magyar közműveltségnek. Mind a háromra tanúkkal rendelkezünk. Munkatársa volt ő a Tudományos gyűjteménynek, az Aurorának és más vállalatoknak; irt epigrammokat, népdalokat, költői leveleket és felfogván a színművészet nagy hivatását és művelődési megképző erejét, ennek is megtevő a mivel tartozott. Mielőtt e hármas működésére bővebben is kiterjeszkednénk, az irodalmiak világosabb előtűntetésére elsőben az akkori társadalmi viszonyokra terjeszkedünk ki futólag.

Az, hogy Vitkovics Mihály görög nemegyesült vallásu szerb születtől származott, különbséget fogadtatásra csak annyiban tehetett, a menyében a jók és igazán felvilágosultak

Az ezredes birtokába vette a czedrusfa-szek-rénykét, s már szinte feledni látszik, hogy vér-áran jutott annak birtokába. Lady Bellának vigam kellett búcsút venni minden vendégtől, midőn haj-nali szürkületkor a kastély szűles lepcsőjén állt, hol szemel önkénytelenül is a sötétlő gesztenye-fasorra tévedtek, megborzasztva őt minden ide-gében.

A hosszú estély valahára véget ért. A ven-dégek gyorsan távoztak egymás után.

„Támcozójak? — mondta. — Valóban ezre-des, ön engem erkölcsi tekintetben bizonyosan valamely szomorúságnak tart. Látni is alig tudok; az alakok itt előttem mind ködképekkel olvadnak össze. Körültem fény van, de bensőmben sötétség, féltetem és aggodalom. Közömbös az ön barátságát, de biztosítom, hogy számomra az életnek nincs többé semmi öröme. Ebben az életben nemek üldöznek, lega-lább álmaimban kíméljen meg tőlük a kegyelmes-ég!”

Bellában e szavak hallatára az a gyantá ébredt föl, hogy hátha ez az ember csak éppen kegyetlen-kedni akar vele, kinozni akarja őt, hogy oly szó-rakozást adjon neki, mely hangulatával annyira ellenkezik.

Megteszek az ön érdekében.”

TIZENEGYEDIK FEJEZET.

A kísértetes vendéglő.

A kis Chantry Harry gyorsan, s rabságából kiszabadulva, bátran és vidáman haladt előre, s nem mérséklé előbb lépteit gyorsaságát, mint haj-nalban, midőn egy kis, erdős magaslaton egy rejtett zugot keresett, hogy néhány óráig pihenjen.

Hogy hova megy tulajdonképen még maga sem tudta.

Wolverhampton irányában haladt. Akaratlanul is azon hely felé vágyódott, hol először pillantá meg a világosságot. Az emlékek, melyek őt e hely-hez kapcsolták, ugyan nem a legbarátságosabbak voltak, mert a bányászok közt nagyon sanyarú élete volt, s sok nélkülözést kellett szenvednie.

Kevés és rossz élelem, durva bánásmód, go-rombaságok, — ez volt az ő sorsa.

De annyi ború közt is ragyogott számára mégis egy napsugár is.

A fekete mocsár mellett egy kis házban egy Damer nevű öreg asszony élt, kinek egyetlen gyer-meke volt.

„Lady Harcourt, különösen egyre akarom önt figyelmesé tenni. Ezt a szerencsétlen embert talán keresni fogják, hirtelen eltűnse lehet, hogy fölűncst fog kelteni. Meg kell gondolnia Mylady, hogy itt nem vagyunk Londonban, s hogy kis városban a rossz hírek nagyon gyorsan elterjednek. Minden, vagy legalább is nagyon sok függ attól, mint viseli ön magát. Vidámságát, jókedvét lega-lább látszólag továbbra is meg kell tartania. Jőn, éppen új táncz kezdődik. Senkinek sem szabad azt mondani, hogy ön ma szokatlantul csendes,

nem felel, ismét ő szól.

Midőn az ezredes látta, hogy Lady Bella kémekek üldöztek, melyeket ő maga teremtet-

vében.

Egyetlen óra kimeríthetetlen kímokot szült szí-éltövelet szomorú tetteről beszélek.

Ugy tetszik neki, mintha őben nyugvó szép, fehér kezeln vértőllokat látma. Kujája susogását a fásor lombjai susogásának, a zene ábrándos hang-jait az éjjeli szél panaszos sivatásának véle, és azok a susogó lombok, a sivió szél mind az ő

Az elkövetett gyilkosság tudata azonban az ezredes személyben megtestesítve ott áll oldala

mellett, látható volt minden vonásán, hallható min-

den hangjában.

élt, hangjának hallása, szavainak ütökteljes értelme nélkül azt hitte volna, hogy az egész csak bor-

zasztó álom.

„Igen, én tagadom. Te sem tudod bebizo-nyítani. Az esketési könyvben az erre vonatkozó lap meg van semmisítve.”

Róbert ellökte a nőt magától, mintha az valami mérges kígyó lett volna.

„Óh, azért bebizonyíthatnám! kiáltott, „Meg-nevezhetném a lelkészt, ki benünket összeeskettett. De elég erről. Keményebben foglak más valamivel sujtani, mint ezzel lehetséges volna. Be fogom bizonyítani a világ előtt, hogy te nem vagy Sir Tracy Harcourt neje; hogy ő téged akkor vett nőül, mikor első neje még élt; hogy fia még most is életben van; hogy a leány, kit te szültél neki, nem az ő gyermeke, s hogy te hitvány koldús és elvetemült személy vagy. A mi gyermekünknek pedig meg ha elég idős lesz, mikor a jót a rossz-tól meg tudja különböztetni, elmondom, hogy atyja, bármily rossz volt is, de meg tudta őt ki-mélni oly könyörületlen anyának még érintésétől is, ki kis korában nem törődött vele.”

E szavakkal Blithedale Róbert elfordult Bel-lától, a kunyhót elhagyta, s büszkén a gesztenye-fasor felé irányozta lépteit.

„Megteszi azt a mivel fenyegetőzött, mor-mogá Bella csaknem kétségbeesetten, s az asztalra támaszkodott.

Keze egyszerre azt a bizonyos csillogó tár-gyat érinté.

Egy pisztoly volt az, melyet Róbert saját védelmére hozott ide, s melyet most itt feledett.

hogy alig hihetett valóságában. Az ezredes jelen-
Az egész este oly borzasztónak látszék neki,
képes, hogy köszönetet mondjon az ezredesnek.

Lady Bella nem volt képes felélni, nem volt
mi a dolagnak árulója lehetne.

nem hiszem, hogy egyetlen vércsepp maradt volna,
kivételével, melyet ön eldobott, minden úszta, s
sikertült. Minden nyom el van tüntetve. A pisztoly
„Igen — felelt az ezredes — szerencsésen

nehézdedett lelkére.

naiban az elkövetett iszonyú tett egész nagyságával
Borzadva mondta e szavakat, mert e pillá-

göny mögött. De hát ön — teljesítette-e dolgát?
„Igen. Könnyen rátaláltam. Itt van a fűg-

a szekényke?”

tan helyet foglalt Lady Bella emellett — „megvan
„Nos” mondta az ezredes egész halkán, miu-

csak alig fogható el egy sikoltást.

oly hirtelen lépett Lady Harcourt mellé, hogy ez
Egy táncz alatt lépett hirtelen a terembe, s

Végre az ezredes is visszatért.

arczán ült.

fordja a halálapadatságot, mely különben a Lady
történeteknek nyomát mindenben elűntesse, s el-
kebeire, — egyébként nem volt szűkséges, hogy a
újítandézése a hajnak, meg egy virágcsokor a

Kévsz hídég viz, egy kis arczpírosító, kissé

követelt.

ezután székn, senki sem merle volna róla föltenni
az iszonyú büntényt, melyet alig félóra előtt el-

Bella görcsösen ragadta meg a pisztolyt, s
egy elnyomott kiáltással, melylyel mintha iszonyú
határozatát akarta volna leküzdeni, az ajtóhoz
támolygott.

Róbert épen egy a hold által megvilágított
keskeny tisztáson haladt végig.

Egy villanás, egy dördülés, s Róbert, kezei-
vel magasra kapva a következő pillanatban arcz-
czal bukott a földre. A hold világa épen hullá-
jára esett.

„Mindenható Isten! mit tettem!?” suttogá a
szerencsétlen nő, s kezében a még füstölgő piz-
tolylyal összerogyott a kunyhó küszöbén. „Agyon-
lőttem őt, az ezredes pedig tudja, hogy itt
vagyok!”

zaszó alak menne, ki iszonyú dolgokat susog neki,
Ugy tetszék neki, mintha mellelte egy bor-
latat ellen.

S Dove maga is kizökkent iszonyú gondo-
elkövetésére.

De Dove-t ő képesnek sem tartá gyilkosság
árulónak.

ménye szerint még enyhe halál leendett akkor az
szűrés a szívb, vagy megfojtás Bill Hastie véle-

Egy hatalmas ütcs a fejre, egy hídég kés-
hogy Bill Hastie ezt nem sejtette.

Nagy szerencse volt az Dove Lőrinczre,
dolatok foglalkozatait az ügyvéd agyát.

Bill Hastie nem is sejté, mily iszonyú gon-
a földre

sítam, s a fák és cserjék fekezte árnyakait vetettek
A csillagokat valami kód látszék elhomályo-

sen világított.
Az égboltozat sötét volt, de a hold fénye-

szökéséhez.
A kis fű nagyon alkalmas éjszakát választott

folkeressék.
keltek, hogy a megszökött kis Chantry Harryt

Hastie, a bányász, az utóbbi kunyhójából útra-
történnek, mikor Dove Lőrincz, az ügyvéd, és Bill

a most elmondott események ugyanazon az éjjelen
Az olvasó még bizonyára emlékezni fog, hogy

*
*
*
Ohi! mint vágyott Lady Bella tudni, hogy mi van
írva a másik oldalon!?

Bill Hastie az ajtóhoz lépett, s legelőször is
vizsgálódva nézett ki a kulcslyukon.

Dove e helyzetben szemlélte őt, amint ott
guggolt. Az asztalon egy nagy kés feküdt, mely-
lyel a legkönnyebben lehetett most Billt keresz-
töldöfni.

Dove agyában újra föltámadt az iszonyú
gondolat:

„Ne öljem-e meg őt?”
Keze már-már a kés után nyúlt, de a mi

a következő pillanatban történt, egyszer minden-
korra véget vetett gyilkos gondolatainak.

A Bill Hastie által gyorsan fölnyitott aj-
tón egy halvány, véres ruhájú férfi esett a szobába.

Az ezredes hazudott Lady Harcourtnak, hogy
eltemette Róbertet, mert ez a halvány, véres ruhájú
férfi Blithedale Róbert volt.

s kiscértes újával az előtte haladó emberre mutatva, véres teit ellökve ösztönzi őt. De Dovenak erős akaratereje volt, mely képtessé téve őt egy ideig ellenállni az iszonyú kísértésnek.

Azt mégsem tudta megállni, hogy folytatja Bill Hastie mögött menjen, így kezelt, hogy folytatja mellette menjen, miközben folytatja beszélt, így kezelt jókedvű lenni, hogy leküzdje szörnyű gondolatait.

A Morlice-árokhoz vezető út nagyon fáradalmas volt.

Majd egy sűrű erdő szélén vezetett, majd számtalan ideken keresztül, majd meg egy keskeny ösvényen, mely oly helyen ért véget, a mely nem volt sem út, sem mező, sem puszta, sem erdő, hanem mind e négynek keveréke.

Itt és ott tövisbokrokat lehetett látni, majd egy mély árkok, keskeny gyalogósványt, göröngyös kocsinát, majd magas füvel benőtt helyeket.

A két férfi mindig tovább botorkált.

„Ugy látszik, hasztalan fáradunk,” mondta Dove. „Nem hiszem, hogy képesek volnánk ilyen éjszakán és ilyen helyen nyomra akadni.”

„No csak menjünk még egy darabkát,” visszafordult Bill Hastie. Ha a Morlice-árokhoz értünk, majd kiderzősködünk a cigányoknál. Nagyon valószínű, hogy a fű ezekhez csatlakozott, mert mindíg nagy előszeretettel viseltek ezek iránt a földöntvők iránt.”

— 115 —

el az ördög, ha valaha alávaló, piszkos tettet követtem el.

E szavak daczára az ügyvédnek mégis nagy nyugtalanságot okozott az a tudat, hogy ez az ember ismeri az ő titkát, s minden pillanatban veszélybe döntheti őt.

Rosz szelleme megint izgatni kezdé, hogy valami módot találjon föl, mely által ez embertől örökre megszabadul.

De most is ellent tudott állni a kísértésnek

„Hastie — mondá — itt van tíz font. Azt mondtad, hogy pénzre van szükséged. Nesze, ezt a tíz fontot neked adom.

„Lelkemre, ön derék ember Mr. Dove!” kiáltott a bányász, mohón kapva az aranyak után.

„Hanem ne feledd Bill, — folytatá Dove — hogy nem téveszthetlek szem elől. Mindig add tudtomra, hogy hol vagy található.”

„Jól van, úgy lesz. — De csitt! — mi az? Mindketten figyelmesen hallgattak.

A hang, mely Bill Hastie figyelmét fölébreszté, ismétlődött.

Valami nyöszögés volt, olyanforma, mint egy haldoklóé.

Aztán tántorgó nehézkes léptek haltatszottak, majd egy nehéz test esett az ajtó előtt össze, s kínos hang kiáltá:

„Nyisd föl az ajtót!”

A szekénykét egy nehéz ablakfüggöny mögé rejtette, s a mily mosolygó, rozsa arcczal állt fölöttől.

Midőn a cédrusfa-szekénykével lejtő a szobából, ismét megjelentében senki sem látta valami Igly Lady Harcourt távolléte sem tűnt föl, s ura vagy unője.

Itt sok után senki sem tördök azzal, hol van a ház személynél, hogy a kölcsönös bennmaradva elvannak foglaltva saját magukkal, saját anyira vagy báli alkalmával az emberek

valami boszúó anygal követte volna őt. sikoltani. Lesietett a lépcsőn, remegve, mintha látta őt, csaknem ellenállhatatlan ösztönt érzett föl a szekénykét, és meggyőződött, hogy senkiségi

Midőn végre elérte a szobát, s megragadta mely látszólag folyton melléte lebegett.

kisértesen, egy árnyszertű alak látszott őt követni, folyosón végig, hol pánaszos lovagszobrok álltak föl, a szűk, recsegő lépcsőn föl, a sötét ezredes által követelt tolvajást akarta elkövetni.

Hanem egészen másképp volt akkor, midőn egyedül felosont abba a magános szobába, hol az ezredes által követelt tolvajást akarta elkövetni.

hatással. látta sugárzani a vidámságot, megelégedést, elkö-

Midőn újra a társaságban volt, midőn a csillárak fénylő világában állt, midőn annyi arcon a hold által megvilágítva, távozott.

a faszorra essék, hol Blithedale Róbert hullája feküdt

— 110 —

— 107 —

TIZEDIK FEJEZET.

A kísértő árnyéka.

A sötét árnyék, mely Lady Harcourt alakjára esett, midőn a kumhó küszöbén összeroskadt, lehetett volna akár Blithedal Róberté, mert Bella nem mert föltekinteni, hogy az ellenkezőről meggyőződjenek.

Daczára, hogy lépteket hallott, s hogy maga és a holdvilág közé egy sötét alakot látott állni, nem tekintett föl. Egyik kezében a pisztolyt tartá, a másikat pedig hevesen dobogó szívére szorítá.

„Keljen ön fel, Lady Bella!” kiáltott rá egy szigorú hang.

Lady Bella megismeate a hangot. Az ezredes volt.

Azonnal fölugrott, messzire dobta a pisztolyt magától, s vadul tekintett az ezredesre.

„Mit csinál ön itt Sir? Illik egy gentlemanhez így leskelődni?”

„Bár leskelődtem volna — viszonzá hidegen az ezredes. — Akkor talán nem követett volna el ön gyilkosságot, s őt is megmenthettem volna ily érdemetlen haláltól. De értsük meg egymást! Visz-

nak. Gondosan vizsgálva, nehogy egy tekintete is
Lady Bella nem mondatra ezt kétszer magá-

vissza, két óra múlva én is ott leszek.”

„Mitsém tessz Mylady, akkor majd magam
is elvágzem — viszonzá az ezredes. — Csak ténj-

lelem miatt is, mely szívt elölté.

Néhány lépést tett, szorosán vállára vonva
köpenyét. Nemcsak a hidegtől reszkelt, de a fé-

pes. Most már vissza kell térnem.

„Nem, nem! Ha az én segítségem is szük-
séges, akkor inkább maradjon ott a hulla; törté-

nk vele bármint. Nem! lehetetlen! nem volnék ké-

„Nem, nem! Ha az én segítségem is szük-
sége, akkor inkább maradjon ott a hulla; törté-

nk vele bármint. Nem! lehetetlen! nem volnék ké-

„Nem, nem! Ha az én segítségem is szük-
sége, akkor inkább maradjon ott a hulla; törté-

nk vele bármint. Nem! lehetetlen! nem volnék ké-

„Igen.”

„Jó. Most az első, amit tennünk kell, a
hullát eltakarítani szem elől. Akar ön segítségemre

lenni?”

Lady Bella összebrzadt, mintha kígyó futott

volna át testén.

„Hacsak lehetséges, még ma este. A zürza-

varban kétségkívül lesz önnek alkalma, hogy a
szekrényt észrevétlenül elvehesse. De ha épen ma

lehetetlen volna, úgy is meg leszek elégedve, ha
legközelebbi hét folyamán megkapom. Hanem

hatalmazottam nyilatkozzék ön. Beleegyeznek?”

„S mikor akarja a szekrényt megkapni?”

„Kérde suitogva.

Bella megborzott, s elfordítva tekintett.

„Még vonatkozhatik kívánságomat teljesíteni.

„Ily véres tettel szemben, mint a minőt elkövetett.

szavezessem önt férjéhez, s elmondjam neki, a mit
itt láttam, vagy legyünk barátok?”

„Barátok?!“ kiáltott. „Hát lehetünk még ba-
rátok azok után, a mik itt történtek?”

Az ezredes Bellához közeledett, s hozzá
hajolt.

„Igen Mylady — mondá halkán, meggyőző
hangon — vannak föltételek, melyek alatt barátok
lehetünk.”

„S e föltételek?”

„Nagyon egyszerűek. De mindenekelőtt en-
gedje meg kifejtennem, hogy mit vagyok hajlandó
tenni önért az esetben, ha e föltételeket elfogadja.
Segítek azt a boldogtalan hullát eltakarítani, szen-
tül meg fogom őrzeni az ön titkát, sőt, ha szük-
séges, támogatni is fogom önt, ha netalán magya-
rázatra volna szükség, hol volt ön ily soká távol
hazulról. Szóval: én meg fogom menteni az ön
életét és becsületét.”

„De a föltételek? — a föltételek? kérdé
Bella hevesen.

„Föltételeim, mint már említém, nagyon egy-
szerűek. Férje birtokában van egy czédrusfa-szek-
rényke, egészen egyszerű mivű, sárgaréz-zárral el-
látva. A tetején N. C. betűk vannak bevésve. Ezt
a szekrénykét akarom.”

„Tehát meglopjam férjemet?”

„Mylady,” kiáltott az ezredes ujjával azon
hely felé mutatva, hol Róbert hullája feküdt, —

egy órával előbb hozzád? Gondolod, hogy a fiú

folkerkedett Bill Hastievel. „Miert is nem jöttem

„Átkozott!” mormogá Dove, miközben ismét

gölnánk tovább; legjobb lesz, ha hazamegyünk.”

„Hasztalan fáradtunk. Most már hibába is baran-

„Elszalasztottuk a fiút, az bizonyos,” kiáltott.

Bill Hastie egyet káromkodott.

„Nos, mi újság?” kérdé.

Dove kiváncsian ugrott föl.

Bill Hastie rövid időn visszatért.

„Nem, nem! Ha az én segítségem is szük-
sége, akkor inkább maradjon ott a hulla; törté-

nk vele bármint. Nem! lehetetlen! nem volnék ké-

„Nem, nem! Ha az én segítségem is szük-
sége, akkor inkább maradjon ott a hulla; törté-

nk vele bármint. Nem! lehetetlen! nem volnék ké-

„Igen.”

„Jó. Most az első, amit tennünk kell, a
hullát eltakarítani szem elől. Akar ön segítségemre

lenni?”

Lady Bella összebrzadt, mintha kígyó futott

volna át testén.

„Hacsak lehetséges, még ma este. A zürza-

varban kétségkívül lesz önnek alkalma, hogy a
szekrényt észrevétlenül elvehesse. De ha épen ma

lehetetlen volna, úgy is meg leszek elégedve, ha
legközelebbi hét folyamán megkapom. Hanem

hatalmazottam nyilatkozzék ön. Beleegyeznek?”

„S mikor akarja a szekrényt megkapni?”

„Kérde elterek a Morlice-árokhoz.

S ezzel tovább mentek.

„De ha valószerűbbnek tartom, hogy a tenger-

part felé vette útját,” mondá az ügyvéd. „De ha

mar emnyire jöttünk, még mehetünk egy darabot.”

„Ez a hely volt ez. Az árok partjai görön-

gyösek, meredélyesen, léptek-nyomon sötét, mely

gödörökkel.

Az árok legszélsőbb részén, hol néhány

fa lombzata függött alá, világosság csillámolt.

„Ott vannak a cigányok — kiáltott a bá-

nyász — hadd menjek én egyedül oda. Hozzám

hasonló emberekkel nem sokat törődnek, de az

olyanokban, mint ön, nagyon gyanakodnak.”

S ezzel a nélkül, hogy feleletet várt volna,

előre sietett, jó darabra maga mögött hagyva az

ügyvédet.

Dove helyeselte a bányász nézetét, miert is

kabájt állig begombolva egy korhadt fatörzsre

ült, s várt.

Bill Hastie rövid időn visszatért.

„Nos, mi újság?” kérdé.

Dove kiváncsian ugrott föl.

„Átkozott!” mormogá Dove, miközben ismét

gölnánk tovább; legjobb lesz, ha hazamegyünk.”

„Hasztalan fáradtunk. Most már hibába is baran-

„Elszalasztottuk a fiút, az bizonyos,” kiáltott.

Bill Hastie egyet káromkodott.

„Nos, mi újság?” kérdé.

Dove kiváncsian ugrott föl.

Bill Hastie rövid időn visszatért.

„Nem, nem! Ha az én segítségem is szük-
sége, akkor inkább maradjon ott a hulla; törté-

nk vele bármint. Nem! lehetetlen! nem volnék ké-

„Nem, nem! Ha az én segítségem is szük-
sége, akkor inkább maradjon ott a hulla; törté-

nk vele bármint. Nem! lehetetlen! nem volnék ké-

„Igen.”

„Jó. Most az első, amit tennünk kell, a
hullát eltakarítani szem elől. Akar ön segítségemre

lenni?”

Lady Bella összebrzadt, mintha kígyó futott

volna át testén.

„Hacsak lehetséges, még ma este. A zürza-

varban kétségkívül lesz önnek alkalma, hogy a
szekrényt észrevétlenül elvehesse. De ha épen ma

lehetetlen volna, úgy is meg leszek elégedve, ha
legközelebbi hét folyamán megkapom. Hanem

hatalmazottam nyilatkozzék ön. Beleegyeznek?”

„S mikor akarja a szekrényt megkapni?”

„Kérde suitogva.

Bella megborzott, s elfordítva tekintett.

„Még vonatkozhatik kívánságomat teljesíteni.

„Ily véres tettel szemben, mint a minőt elkövetett.

csakugyan magától szökött meg, vagy pedig elra-
bolta valaki?”

„Persze hogy magától szökött meg. Talán
hallotta, hogy ön jó, vagy pedig észrevette, hogy
meg akarok szabadulni tőle. Alkalmast félt. Az
is lehet, hogy azt hitte, hogy én meg akarom őt
ölni.”

E beszélgetés közben megint elérték Bill
konyhóját, s a hátsó ajtón betértek.

„Már most mondd, hogy mit szándékozol
tenni?” kérdé Dove, midőn a szobában voltak.

„Útnak indulok.”

„A fiút fölkeresni?”

„Van eszemben. A kőszénbányákba megyek,
hogy fölkeresem Jim fiamat. Ott kétségkívül én is
kapok munkát. A gyermek oda van, s többé semmi
dolgom velem. Pénzre persze nagy szükségem volna.

„Hiszen szerethetnél, ha engem elárulnál a
rendőrségnél,” mondá Dove száraz, erőtetett ne-
vetéssel.

Bill Hastie boszúsan nézett rá.

„Mondok neked valamit, Cecil Courtney —
viszonzá. — Ha én neked ártani akarnék, köny-
nyen megtehetném, akár tetszenék az neked, akár
nem. Most is mindjárt megcsíphetnék, s a leg-
első rendőrállomásra vihetnék, a hol aztán meg-
kapnám jutalmamat. De én ezt nem teszem. Ne
mondhassa senki, hogy Bill Rutherford elárulta régi
czimboráját. Én fegyencz voltam, s talán tettem is
olyant, a mi nem volt rendes dolog, de vigyen

könnyen. A fölkelők Gorazda felé szédtek el. Hadsí Loja is velük ment. E rajongó dervis napok előtt vigyázatlanságból megsebesítette magát, s parancsolatot adott ki, hogy a fölkelők kezébe kerülő minden osztrák főtisztet rögtön akasztanak föl. A porta békére intő táviratait nem engedték a néppel közölni; Szerajevót pedig föl akarták gyújtani, mielőtt csapataink bevonulnának. — Dobojból érkezett jelentés szerint: Szapáry altábornagy csapatait hétfőn este ismét megtámadták, de hosszabb küzdelem után az osztrák-magyar csapatok visszaverték a támadást. Schmingoz altábornagy könnyű sebet kapott. Közel háromszáz sebesültet, köztük súlyosan sérülteket vesztek csapataink. Halott aránylag kevés van. Legtöbbet szenvedett a 46. és 52. ezred, az utczai harcban. Leghevesebb volt a harc a Bogovo-mecset mellett. E török templom várszerűleg épült tetején, zöld zászló alatt, mint mondják, maga a rajongó hadsí Loja buzdította harcra az igazhívőket. A mecset előtt rendes török katonaság állott. A harcot a Mollináry, Ferencz-Károly és a Szász-Meiningen ezredek érkezte dönté el. Szörnyű volt a vérengzés. A törökök nem kértek és nem adtak kegyelmet. Háromszáz esett el s háromszáz került fogságba közülük. Sok halottat magukkal vittek vagy legott elástak. Összesen huszonnégy löveget és tömredek löszert hagytak hátra. A raktárakban sok ruha és fehérnemű maradt. Az állampénztárban, melyet Philippo-

vich tábornagy rögtön átvett, két millió értékű kajmá (török bankjegy) volt. A fegyvereket az alattavalók három nap alatt kötelesek átadni. Az idegen konzulok kedden tisztelegtek a főparancsnoknál. — A gróf Szapáry altábornagy hadosztálya sok beszéd tárgya volt e napokban. Magyar részről azt rebesgették, hogy az egész hadosztály csupa magyar ezredekkel áll s szántszándékkal küldték vérfürdőbe; Zágrábban pedig azt hányták Szapáry gróf szemére, hogy a magyarokat kímélte s a szlávokat tette ki a legnagyobb veszélynek. E hadosztályban csak egy tiszta magyar ezred van; a többi bánási svábokkal, szerbekkel vegyes, egy pedig egészen román. Tűzben egyformán voltak s a gyanakvó állítások alaptalanok. — Montenegró megint verekszik. Tegnap jött a hír, hogy ernagorok és törökök közt Podgorica mellett küzdelem foly. Féltő, hogy e kis harci tűzből az egész Balkán-félszigetet uraló lángtenger harapózhathat el. A porta Görögországot is visszautasítja minden követelésével. A szultán Layardnak kijelenté, hogy a görögöknek semmi területet nem fog átengedni. Voloba ismét tíz zászlóalj török katonát szállítottak; mint mondják, e csapatok vezére Ozmán basa lesz.

Hymen.

A fővárosban sz. István napján kettős örömnép volt özvegy Balassa Károlyné úrhölgy család körében. Két

még nagyobb szeretettel karolták fel; hiszen a szépségi ellentétekből kifejtett surlódásokat akkorban alig ismerték még, vagy legalább csirájában igyekeztek elfojtani az előrelátó bölcsenek. Vitkovics maga is közreműködött erre, és pedig olyannyira, hogy midőn Berzsenyi „A felkelő nemes-séghez” czlmű ódája megjelent, s a benne olvasható „vad ráczok” kifejezése a fővárosban lakó szerb hazafiak önérzetét sértené, Vitkovicsnak kellett lecsöndesítenie a hullámszabá sodort kedélyeket. Így tehát Vitkovics barátja volt a legjobbaknak; barátja Horváth Istvánnak, barátja Szemerének, kikkel Kazinczy pesti triászát alkotá. A széplaki irodalmi dictator e pesti háromsága nyelvészeti és irodalmi dolgokban egyaránt helyt állott a mesterért s haladt a kitűzött pályán. A távollakó hívek is fel-felnézegettek e körbe s már előbb Berzsenyi aztán Kölcsey, ki többször baráti melegséggel hivatkozik reá leveleiben, Döbrentei végre a Pesten lakó Vörösmarty, Schedel és mások osztottak a Vitkovics-kör örömeiben. Vörösmarty a

„barátság tükörének nevezte Vitkovicsot s valóban otthon érezte magát, ki nála csak egyszer is megfordult. Mert Vitkovics úgy fogta fel az életet, a milyennek az kínálkozott; élt s hagyta boldogulni az embereket. Társaságában, kiki kedvére mulathatott, s mint szíves házigazda, ki naponkint vendégeket látott házájánál, úgyszólván mindenét megosztá barátjaival: szellemi javát, mely irodalmi vitákra és eszmecserekre adott alkalmat: s anyagi szerzeményét, melyet habzó-pohár és zeneszó mellett költött el. Egy szóval, szerette az életet, miként ez többek közt „Életphilosophiájában” is kifejezte.

Ha fejem felhevül
És hölgyem mellém ül,
Megölel kezével,
Ingerel szemével,
Így leli kedvemem
S boldogít engemet.
Kedvemre élek,
Kényre henyelek,
Kancsót írték
Kedvet meríték. stb.

(Folyt. köv.)

kedves szép leánya kézfogóját ünnepezték. Balassa Gizela kisasszonyt Vecsey István fiatal ügyvéd jegyezte el, kivel azonban, mint a József-ezred hadnagyának másnap már a megszálló csapatok erősítésére Bosniába kellett indulnia. Balassa Ilona kisasszonnyal pedig Nemes Zoltán fiatal ügyvéd váltott jegyet.

Siklóson Král Lipót fővárosi ügyvéd esküvője Weisz Hildegard kisasszonnyal f. hó 20-án ment végbe.

Kolozsvárott Krecsányi Sarolta asszony a napokban kelt egybe ifj. Salamon Jánossal, az ottani színház első hegedűsével.

Öcsödön Engländer Salamon és Engländer Lujza kisasszony közelebb tarták esküvőjüket.

Makón Maislis Mór az orosz-házai izraelita népiskola vezértanítója a napokban váltott jegyet Horovitz Berta kisasszonnyal.

† Halálozások.

Eötvös Dénes báró, a főrendiház egyik legbuzgóbb tagja, s a feledhetetlen Eötvös József fivére jobblétre szenderült.

Horváth Mihály püspök történetíróink legkitünőbbike nincs többé! Folyó évi augusztus 19-én Karlsbadban jobblétre szenderült. Egy jó barát: Samassa érsek, kit magas polczára segíteni ő törekedett, szentelte be holttestét Karlsbadban. De bár idegen földön hunyta be szeméit az örök álmra, itthon fog nyugodni a haza földjében, melynek multját dicsőíté s melynek jövőjeért élt tanuló korától az utolsó pillanatig. S koporsója fölött megszűnik a párt nézetek különbsége s valamennyien nyaganegy gyászérzettel álljuk körül a haza nagyérdemű történetírójának sírját, szemünkben könnyvel, ajkunkon áldással.

Uj-Besenyőn f. hó 19-én hunyt el Kakuja József (a „Közvélemény” főmunkatársa dr. Kakuja Gyulának édes atyja) derék családapa és hazafi volt. Számos tagból álló család veszté el benne szeretett fejét.

id. Magvassy Mihály életének 79-ik s áldásos tanító működésének 61-ik évében meghalt.

Vegyes hírek a fővárosból.

Szent István első királyunk ünnepe szokott fényvel ülte meg a főváros az országból nagy számmal ide sereglettek részvéte mellett.

Király ő felsége, a magyar kormányelnök előterjesztésére megengedte, hogy ama hadesapatok tartalékosai, melyek mozgosítottak, az idei őszi fegyvergyakorlatoktól fölmentessenek s a mennyiben már behivattak volna, azonnal hazabocsátandók.

József főherceg és neje a magyar kormányelnökhöz ezer forintot küldtek a mozgósított tartalékosok családjainak segélyezésére.

A tanítógyűlés s a Corvinák. A magy. nemz. muzeum könyvtárában tegnap d. u. 5 órakor érdekes felolvasást tartott az egyet. tanítógyűlés tagjainak Csontos János segédőr a Corvinákról. Részletesen ismertette Mátyás király világhírű könyvtára mellett az azon kori európai könyvtári viszonyokat is, bemutatva egyszerűs mind a muzeumi könyvtár birtokában levő s az újabbban Konstantinápolyból érkezett Corvin-codexeket. Mintegy 200-an — köztük nagyszámu tanítónő — hallgatták az érdekes előadást, melynek befejezte után a könyvtár és kéziratok termeit, a kiállított régi codexeket és okleveleket továbbá Deák Ferencz ingóságait tekintették meg.

Tisza Kálmán miniszterelnök a napokban rosszul lett s azóta az ágyat őrzi; állapota azonban nem veszélyes.

Jókai Mór a párisi közkiállításra utazott. Ellenzéki lapok azt is híresztelik felőle, hogy Kolozsvárt léptetik föl képviselőjelöltnek, minthogy a két kerületben megválasztott P é c h y Manó gr. nem a kolozsvári hanem az erzsébetvárosi mandatumot fogadja el.

A budapesti póstaigazgató, dr. Novotny Károlyt Nagyváradra, az ottanít, Czobel Lipótot pedig ide helyezték át.

A nemzeti színház operai rendezőségét az igazgatóság ideiglenesen Odry Lehelre bízta.

Török vendégek. Hafsi Sulejman Sami és Hilimi előkelő fiatal bejek időznek néhány nap óta Budapesten, megnézve a város látnivalóit. Nápolyból jöttek ide.

A Deák-szoba berendezése a muzeumban 2813 frtba kerül.

Bratianu román külügyminiszter utazott keresztül a héten fővárosunkon. Bécsbe ment.

Holdfogyatkozás volt mult kedden éjjel, de csak kevesen nézték, mert nagyon későn — már éjjel felé — kezdődött.

A szépek albumát, melyről nemrég mi is szóltunk, már elvitte Pulszky Ferencz Párisba. Martolles ur, az album tervezője meg lehet elégedve az eredménnyel; Pulszky válogatós volt, csak hús arczképet visz magával, hanem azok igazán díszére fognak válni a nemzetközi albumnak. Kár, hogy Pulszky úr nem közölte a lapunkkal a „választottak“, Magyarország legszebbjeinek neveit, gyöngéd figyelemből azon szépek iránt, kiket föl nem vett gyűjteményébe. Természetesen, ez a gyöngédség egyszermind védi őt is a ki-feladettek boszújától.

A Vitkovics-ünnepre, mely e hó 25-én lesz Egerben, az akadémia és Kiszfaludy-Társaság is meghívtak a rendező bizottság által. Az akadémia küldöttjei lesznek: Gyulay Pál, Danielik János, Léway József, Tárkányi Béla és Vadnai Károly. E két utóbbi egyszermind a Kiszfaludy-Társaságot is képviseli.

Nyári vigalmak.

Tamásiban az önkényes tűzoltóegylet saját pénztára javára táncvigalmat rendezett a „miklósvári vadaskertben.“ Minden várakozást fölmúlva sikerült. A virágtalan vén parkot nagyon megszépíték a hölgyek. Kedélyesen folyt a multság mindvégig s résztvettek benne többi közt Parra-gy Mihályné Tótiból, Kiss Adolfné Ozoráról, Bobics Antalné, Asztaller Károlyné, özv. Tyll Józsefné, Fördös Gézné és Horváth Gyuláné Tamásiból, Müller Nándorné Adorjánból, Günther Ida k. a. Simontornyáról, Kapos Irma k. a. Budapestről, Reinprecht Emma k. a. Kaposvárról, Vinkovics Francziska k. a. Gyérkről (Hont-megye;) Borsiczky Jolán, Keller Janka, Döme Irén, Hrabéczi Fáni és Koncz Etelka k. a. Tamásiból, stb.

A kalocsai ifjuság Nagy-Boldogasszony napján sikerült táncvigalmat rendezett az ottani komlókertben. Rózsafüzérekkel befoglalt színes lámpák díszíték a táncz helyiséget; a holdvilág is emelte az éj költészetét s a fák lombjai alatt sok fiatal arcz mosolygott. Kalocsa és vidékének hölgyei mulattak együtt jókedvvel tánczolva késő éjjelutánig. Az ügyesen rendezett négyeseket 30—40 pár tánczolta. Ott voltak: Moder Kornélia és Honka, Bolváry Aranka, Szauter Erzsike, Horony Luiza és Láng Mariska (Budapestről,) Csernyus Ottil, Modor Hermin és Rózsika, Karácsonyi Ilon és Mariska, Hanzlik Luiza, Wittné, Kovács Benőné, Yilli Clemence, Kálmándy nővérek (Földvárról) stb. A jelenlevők hajnal felé kellemes emlékekkel oszoltak szét.

Vegyes hírek a vidékről.

József főherceg elfogadta az 1878-iki székes-fehérvári mű-, ipar- és gazdasági kiállítás védnökségét.

Debreczen város közönsége polgármesterévé egyhangúlag nagy lelkesüléssel Simonffy Imrét választotta.

Az aradi vértanuk szobrára várakozáson felül szép számmal érkeznek Aradra a pályaművek. Szombaton még csak négy volt, a héten már kilencz modell érkezett be, a mi felette örvedetes esemény, mert mig egyrészt azt mutatja, hogy szobrászaink érdeklőd-

nek az emlék iránt, másrészt a bíráló bizottság feladata is nagyban lesz könnyítve, ha sok pályamű közül választhatja ki a legjobbat, leginkább megfelelőt. Kilátás van rá, hogy 20-ikáig még több pályamű is fog beérkezni.

Ötszáz kétlovas szekér készen tartására kapott parancsot a szigetvári járás. A Száva vizéhez fognak fuvarozni.

Zimonyba szerdán 152 redif érkezett, gyermekekkel, nőekkel; továbbá Husszein basa, egy ezredes, két őrnagy és sok tiszt; ezek nem hadi foglyok s önkényt tették le a fegyvert. Trieszten át küldik őket Konstantinápolyba.

Vegyes hírek a külföldről.

A belga királyi pár ezüst menyegzője f. hó 22-kén vette kezdetét, Lackenben nagy számu közönség részvéte mellett, mely a királyi párt lelkesült szívélyes nyilatkozattal árasztotta el.

Leo pápáról azt írják, hogy nagy lehangoltságban szenved s könyezve panaszkodik: „Szükségem volt-e nekem, öreg embernek, így végezni be életemet?“

Taylor Ilona kisasszonyt a Stuart Mill mostoha leányát Londonban a southwarki szabadelvű választók fölkérték, hogy a közelebbi parlamenti választás alkalmával lépjen föl mint jelölt. Törvény nincs ugyan még arról, hogy képviselő nő is lehet, azonban a választók azt mondják, hogy Greenwichben a zsidó mr. Salamont szintén követnek választották mielőtt a zsidók megkapták a politikai jogokat.

A gmundeni löverseny hölgyek díját gr. Eszterházy Mihály „Légyott“-ja, a sorsolási akadály-verseny 1500 frtos díját pedig Máriaassy főhadnagy „Pull Devill“-je nyerte.

„Kincsem“ mult vasárnap kilencz híres versenylő legyőzésével nyerte meg a tizenötezer frankos nagy pályadíjat a deauvillei gyepen, Trouville mellett.

Zubovics Fedor jelenleg Londonban időzik, hogy bemutassa lovas uszó-készülékét; első kísérlete f. hó 14-kén történt a legjobb sikerrel; a távolság a Westmünstertől a greenwichi világító toronyig mintegy hét angol mérföld volt.

Szaszulics Vjera csakugyan Genfben volt, de midőn a tiszteletére rendezett lakoma után az orosz követ kiadatását kérte, onnan eltűnt.

Belgrádba nagy szertartással vittek négy Krupp-ágyút Nisből, diadaljelek gyanánt; a vár fokán állították föl, mint egymásközt mondogatták, a netáni osztrák-magyar támadás esetére.